JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1858. **Woensdag, 10 Februarij.** **N°. 12.**

Prijs per half jaar voor *Batavia*.................. *f* 12,50.
„ „ „ „ „ *Java*.................. „ 15,—.
„ „ „ „ „ *Buitenbezittingen*.................. „ 17,50.
„ „ „ „ „ *Nederland*.................. „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

Bij Koninklijk besluit van den 11den November 1857 No. 49, is benoemd tot commandeur der orde van den Nederlandschen leeuw, de heer *J. P. C. Ruloffs*, ridder dier orde, staatsraad in buitengewone dienst en aftredend vice-president van den raad van Nederlandsch-Indië.

Bij Koninklijk besluit van den 14den December 1857 No. 30, is benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen leeuw, de heer *F. H. C. van Motman*, landeigenaar op Java.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit de betrekking van adjudant bij den staf van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, Jhr. *H. Quarles van Ufford*, luitenant ter zee der eerste klasse van de *Nederlandsche* marine.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de benoemde controleur der eerste klasse, toegevoegd aan den assistent-resident ter beschikking van den Gouverneur der Moluksche eilanden *A. C. Suijck*.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de opziener der tweede klasse bij de indigocultuur in de afdeeling Pamanoekan en Bondowosso (residentie Bezoeki) *J. van Affelen van Saemsfoort*.

Bij den Raad van Justitie te Padang.

Eervol, wegens vertrek, als lid, *J. L. van Gennep*.

Benoemd:

Tot lid, *L. H. Deelman*, kapitein der genie.

Tot assistent-resident van Ngawi, residentie Madioen, de assistent-resident van de afdeeling Japara, residentie Japara, *R. A. Sijthoff*.

Tot assistent-resident van de afdeeling Japara, residentie Japara, de controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures, waarnemend assistent-resident van Ngawi, residentie Madioen, *H. J. Dagneaux*.

Tot assistent-resident van Ngrowo, residentie Kediri, de controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures *A. A. Sluijter*.

Bij de Sluis-, Kunst- en Waterwerken in de afdeeling en residentie Soerabaija, uitmakende het algemeen stelsel van waterverdeeling dier afdeeling.

Tot hoofdopzigter, de opzigter der eerste klasse bij 's lands burgerlijke openbare werken *F. J. Faber*, thans die betrekking waarnemende.

Tot assistent-opzigter, *J. van der Wouden*, thans die betrekking waarnemende.

Belast:

Met de waarneming der functien van assistent-resident van Ponorogo, residentie Madioen, *W. C. Vosmaer*, onlangs van verlof uit Nederland teruggekomen, laatst controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures.

Tijdelijk Opgedragen:

De waarneming der betrekking van assistent-resident van Sumanap, residentie Madura, aan *E. H. M. Rudolph*, assistent-resident van Ngawi, residentie Madioen, waarnemende de betrekking van assistent-resident van Ponorogo, residentie Madioen.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den administrateur der tinmijnen van Merawang (residentie Banka), *H. L. van Bloemen Waanders*.

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit de betrekking van adjudant bij den militairen commandant in de Wester-afdeeling van Borneo, de eerste luitenant der infanterie *J. V. Kriesfeld*.

Benoemd:

Tot adjudant bij den militairen commandant in de Wester-afdeeling van Borneo, de eerste luitenant van het garnizoensbataillon ter Westkust van Borneo *H. W. C. A. Thieme*.

Bevorderd:

Bij de Geneeskundigen Dienst.

Tot paardenarts der eerste klasse (rang van kapitein), de paardenarts (eerste luitenant) *A. de Vos*.

Bij het Wapen der Artillerie.

Tot eersten luitenant-vuurwerker bij de pyrotechnische werkplaats aan den artillerie-constructiewinkel, de tweede luitenant-onderconstructeur bij dien winkel *L. N. Hojel*.

Bekendmaking.

Namens den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie. op Vrijdag den 19den Februarij 1858, des voormiddags ten 10 ure, op het gouvernementshuis te Weltevreden, algemeene audientie zal verleenen aan alle departementen en collegien van algemeen bestuur, autoriteiten en ingezetenen, ter gelegenheid van de verjaring van 's Konings geboortedag.

BATAVIA, den 3den Februarij 1858.

De Algemeene Secretaris,
VAN DE GRAAFF.

Bekendmaking.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Zaturdag den 13den Februarij aanstaande, des morgens ten 9 ure, aan het gouvernements hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den adjudant van dienst.

BUITENZORG, den 2den Februarij 1858.

De Majoor Adjudant,
BERING LIESBERG.

Met referte aan zijne advertentien, geplaatst in de Javasche Courant van 23 Januarij 1858 No. 7, maakt de directeur der Producten en Civiele Magazijnen bekend, dat van de daarbij bedoelde vier uitbestedingen voor den overvoer van zout en steenkolen, de twee eerste uitbestedingen te Soerabaija, op Dingsdag den 16den Februarij e. k., en de twee laatste uitbestedingen, op Woensdag den 17den Februarij e. k., aldaar zullen worden gehouden.

Overvoer van Steenkolen naar Amboina en Timor.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze bekend, dat door den resident van Soerabaija, op Woensdag den 17den Februarij 1858, te Soerabaija eene openbare uitbesteding zal worden gehouden voor den overvoer van Banjermassing naar Amboina van 600 ton steenkolen, en naar Timor van 200 ton steenkolen.

De assistent-resident voor de policie te Batavia brengt ter kennis van de ingezetenen dezer hoofdplaats, dat, van af Vrijdag ochtend den 12den Februarij aanstaande tot den morgen van Zondag daaraanvolgende, de wegen, loopende langs de groote rivier in den chineschen kamp en van de buiten nieuw-poortstraat naar Pintoe-Ketjiel, voor de passage van paarden en rijtuigen, ter voorkoming van ongelukken, bij gelegenheid van de op die dagen, door de chinesche en inlandsche bevolking, te houden avond-markt (Passar Malam), zullen gesloten zijn.

President en directeuren der Javasche bank maken bekend, dat het cijfer der in omloop gebragte bankbilletten op den 3den dezer bedroeg *f* 5,898,600.

Naar aanleiding der advertentie van den directeur der producten en civiele magazijnen, in de Javasche Courant van den 30sten Januarij jl. No. 9, heeft de resident der Preanger Regentschappen de eer bekend te maken, dat op

Woensdag, den 10den Februarij aanstaande, op het residentiebureau te Tjandjoer,

Donderdag, den 11den als voren, ten kantore van den adsistent-resident te Bandong, en

Zaturdag, den 13den als voren, ten kantore van den adsistent-resident te Soemadang,

overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen, staatsblad 1829 No. 67, des morgens ten 10 ure, publiek zal worden uitbesteed, de levering van gras aan de gouvernements postpaarden, gestationeerd op den grooten weg.

Wordt gevraagd een gezworen landmeter in de residentie Madioen, onder genot van de daaraan verknochte voordeelen.

Gegadigden vervoegen zich onder overlegging van de vereischte acte van bekwaamheid, bedoeld bij art. 6 van 's Gouvernements besluit, dd. 5 Maart 1857 No. 1 (staatsblad No. 18) in persoon of bij gefrankeerden brief bij den resident van Madioen.

Berigt aan Zeevarenden.

De commissie tot verbetering der indische zeekaarten brengt ter kennisse van belanghebbenden, dat de zoo dikwerf vergeefs gezochte Brouwers-droogte, als twijfelachtig voorkomende op de kaart van het eiland Java, door *P. Melvill van Carnbée*, door den luitenant ter zee *A. C. J. Edeling* is bepaald te liggen op 5° 17' 30" NBr. en 107° 4' 20" O.L. *van Greenwich*.

VENDUTIEN.

Op Donderdag, den 11den Februarij, voor het commissiehuis van gebr. *Roselje en Co.*

en

Voor het locaal der Weeskamer.

Op Vrijdag 12 Februarij, voor een huis op Jacatra, van den boedel van wijlen *C. A. de Jong*

en

Op het heemradenplein, à 2 pct. vendusalaris, door *John Prijce en Co.*

Op Zaturdag 13 Februarij, voor het locaal der Beurs, door *J. C. de Heus.*

Op Dingsdag 23 Februarij, in het vendu-locaal van *D. D. van Boeckholtz*, het *Blok* van het eng. schip *Limehouse.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door den *Testamentairen Executeur te Batavia*, van wijlen den heer *C. A. de Jong*:

Door den *Testamentairen Executeur te Batavia*, van wijlen den heer *A. A. Jansz.*

Aangekomen Vreemdelingen

te Batavia van den 6den t/m. den 9 Febr. 1858.

MARINE HOTEL. *J. H. Beelaerts*, van Onrust. — *G. Luchtmans*, van Idem. — *van Emden*, van Idem. — *S. C. Crander Cramer*, van Nederland. — *W. A. Cramer, Jaz.*, van Soerabaija.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *O. de Haas*, van Livorno. — *J. van Druijnen*, van Hongkong. — Jhr. *Brantsen*, van Idem. — *Douwes Dekker*, van Soerabaija. — Mevr. *Douwes Dekker* en *familie*, van Idem. — *L. C. J. A. de Vogel*, van Samarang.

HOTEL DES INDES. *Forbes de Timmerman*, van Nederland — *E. B. Boon*, van Idem — *J. van Burgh*, van Idem — *J. V. Haakman*, van Idem — *W. C. A. Haijenius*, van China — Jhr. *J. M. Clifford Kocq van Breugel*, van Idem — *W. S. J. Cramer*, van Samarang — *C. van Zijp*, van Idem — *J. B. Auffmorth*, van Idem — Mevr. *Auffmorth*, van Idem — *C. Constant*, van Idem. — *Tjoen Djantje*, van Idem — *Bunnick*, van de Reede.

JAVA HOTEL. *John Tarras*, en *familie*, van Rio Janeiro — *P. K. Jongeneel*, van Leiden — Dr. *de Vrij*, van Limbang. — *M. J. Rosenboom*, van Soerabaija.

Vertrekkende Personen.

Dr. *W. F. Steenstra Toussaint* — *W. F. J. Gosenson*. — *N. J. Verwijk*. — *G. H. Maurenbrecher*.

Advertentiën.

Getrouwd:

H. SCHOEMAKER
met
C. W. MOURITS.

SUMANAP, 23 *Januarij* 1858. (373)

MOEDERLIEFDE. (*Vervolg.*)

Ware oom van Ingen nu niet uitlandig geweest, zoo zou Henriëtte zich voor eenige dagen naar de hoofdstad hebben begeven, om, door zijn raad voorgelicht, deze zaak zooveel mogelijk tot haar voordeel te schikken; doch nu zat er wel niet anders op, dan het aanbod van den heer van der Slind aan te nemen, en wel beschouwd, zou zij noch oom, die toch ook geen koopman was, er veel aan kunnen doen, te meer daar de kring harer bekenden nu juist niet iemand opleverde, die zij voor zulk eene betrekking geschikt achtte. Schoon niet in opgeruimde stemming, gaf Henriëtte toch hare toestemming, het geheel aan den heer van der Slind overlatende, om het zoo voordeelig mogelijk voor haar te schikken, en haren wensch betuigende, dat deze maatregels goede vruchten mogt voortbrengen, waarna zij zich terstond nederzette ter overweging der beste wijze, waarop zij deze vermindering harer inkomsten zou kunnen vinden. Ware Henriëtte getuige geweest van de dankbare vreugde, die haar besluit elders veroorzaakte, zij zou daaruit meer kracht tot ontbering geput hebben.

Dáár, in eene der schamele achterbuurten onzer hoofdstad, zien wij op eene kleine bovenkamer, eene oude vrouw nog ijverig aan grof naaiwerk bezig, waarvoor zij de lamp zoo digt mogelijk voor haar geplaatst heeft, wier flaauw licht het vertrek slechts een schemerglans leent, en hare ingevallen en vermagerde gelaatstrekken scherp doet uitkomen. Deze zouden zeker weinig behagelijks vertoond hebben, zoo niet een vriendelijke, tevreden trek om den mond het gelaat merkbaar verzachtte, en de goedhartige blik u onwillekeurig aantrok, gelijk wij thans bemerken, nu zij door het geluid van een vluggen manstred op den trap van haar werk opziet, den bril afzet, om zijn »goe'n avond moeder" met haar »goe'n avond mijn jongen," vriendelijk te beantwoorden, en af te wachten, of hij ook wat nieuws had mede te deelen. Dezen keer was de bril niet vergeefs afgezet, want Karel Groenveld had gewigtig nieuws; ouder gewoonte was hij heden, na het sluiten van het kantoor, waar hij werkzaam was, naar het kantoor van den heer van der Slind gegaan, om er een vierde gedeelte van de jaarlijksche toelage aan grootmoeder te gaan ontvangen. Die togt viel den jongeling meestal zwaar, zijn eergevoel werd er door gekrenkt; eene gift te ontvangen, terwijl hij door leeftijd en kundigheden in het onderhoud der oude vrouw door eigene verdiensten begreep te moeten voorzien; maar ach! zonder voorspraak was 't moeijelijk aankomen, en hij mogt met de gratificatie van honderd gulden blijde zijn. Hoe grootmoeder hem ter neêrzette, als zijn trots zich tegen die gift aankantte, zeggende dat het haar volgens regt toekwam; immers grootvader had eene veel betere betrekking, die zijner weduwe een aardig pensioentje waarborgde, ter wille van den ouder heer van der Sliud opgegeven, waarvoor deze den trouwen boekhouder eene schadeloosstelling toezeide in eene verhooging van honderd gulden, die hij zich verbond, ook na zijn dood zijne weduwe uit te keeren. Karel vond dat ophalen van 't geld toch zoo bedelachtig en met elken nieuwen gang naar het deftige kantoor werd zijn verlangen levendiger naar verbetering zijner positie. Gedurige teleurstellingen hierin, veelvuldige ontberingen hadden den jongeling de vrolijkheid der jeugd spoedig ontroofd, en de ernst des levens spiegelde zich op zijn gelaat af. Zijn gang, gewoonlijk gelijkmatig zacht, was heden buitengewoon versneld, zoodat grootmoeder na haren groet aanmerkte: »ik dacht waarlijk dat een vreemde opkwam, zoo haastig kwam je boven, en haar kleinzoon aanziende, zag zij zijn gelaat door een ongewonen blos bedekt, die van zijn haastig loopen getuigde, terwijl hij er dan ook regt vrolijk uitzag. Vóór zij deze opmerkingen kon uiten, was Karel naast haar gaan zitten, en de rijksdaalders op de tafel met ongewoon welbehagen uitspreidende, zei hij: »net gepast, niet waar?" en grootmoeder zette den bril weêr op, om 't eens op haar gemak na te tellen, elk stuk in hare handen nemende, alsof zij het keuren moest; welke geliefkoosde handeling Karel nu geduldig, ja vrolijk aanzag. Toen zij de laatste aan het stapeltje toevoegde, vroeg hij echter met eene ligte

Huwelijks-inzegening:

VAN

C. M. DE ROCHEM...

en

A. J. ...

BATAVIA, den 29sten *Jan...*

D... S...

E... BA...ND...

BATAVIA, 6 *Februarij* 1858. (395)

Getrouwd:

JONKHEER W. H. TEDING VAN BERKHOUT.

en

C. H. MEIS.

SAMARANG, 30 *Januarij* 1858. (403)

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, *S. C. M. S. van Amersfoorth*, geboren *Andela*.

PASOEROEAN, 30 *Januarij* 1858. (372)

Bevallen van eene DOCHTER, *E. F. Halewijn, Linnenschmidt van Loffelt.*

SOERABAIJA, 30 *Januarij* 1858. (371)

Bevallen van eene DOCHTER vrouwe *S. G. van Barneveld*, geboren *Schultze*.

KALIBOGOR, 31 Januarij 1858. (361)

Bevallen van eene DOCHTER, *V. C. R Brouwer, Kraal.*

PROBOLINGO, 3 *Februarij* 1858. (397)

Bevallen van eenen ZOON, *C. C. M. Bezoet de Bie, Landberg.*

BATAVIA, 4 *Februarij* 1858. (341)

Eenige Kennisgeving.

Bevallen van eenen ZOON, *H. Lawson, Atkins.*

DOEKOEWRINGIN, TAGAL, den 4 *Februarij* 1858. (396)

Bevallen van *twee* welgeschapene DOCHTERS, de Echtgenoot van

FABIUS.

BATAVIA, 5 *Februarij* 1858.

Eenige kennisgave. (335)

Bevallen van eenen ZOON, *H. de Groot, geb. Bornemann.*

SAMARANG, den 3den *Februarij* 1858. (384)

Bevallen van eene DOCHTER, *N. Gumprich, Meinberg.*

BATAVIA, 8 *Februarij* 1858. (400)

Heden overleed tot onze bittere droefheid ons jongste kindje LUCIE JEANNE, ruim negen maanden oud.

Mr. A. J. W. CORNETS DE GROOT.

J. L. A. CORNETS DE GROOT.

Penning Nieuwland.

MALANG, 15 *Januarij* 1858. (338)

Heden overleed in den ouderdom van 36 jaren de heer *C. A. de Jongh.*

Namens de familie

(370) J. L. VAN HEK.

BATAVIA, 2 *Februarij* 1858.

Op Donderdag den 11den dezer zullen de Ondergeteekenden, voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan, in Vendutie verkoopen:

4 rollen Karldoek K 1.

5 id. id. „ 2.

2 id. Zeildoek A.

Alhier beschadigd aangebragt van *Nederland*, per het Ned. schip *Stad Gouda*, kapt. *Breuning*.

(404) GEBRS. ROSELJE & CO.

VENDUTIE

Op Donderdag den ...den Februarij 1858, voor het Commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*

... 4 ... Vendumeesters,

van ..., D..., ...merijen, ..., Zeep, Marmeren bladen, Spiegels, Schilderijen, ... Boslemmer-messen, Tafelserviezen, Handdoek- en Servetgoed, ...laken, diverse manufacturen, ..., etc. (365)

GEBRS. ROSELJE & CO

zullen op de Vendutie van Donderdag 11 dezer voor Rekening van belanghebbenden *zonder reserve* verkoopen:

24 kistjes superieure SCHRIJFINKT.

12 stellen à 5 st. kamferhouten KOFFERS.

29 vaten KOOLTEER, eenige SCHEEPSPROVISIEN, eene kleine collectie STATUETTEN. (405)

VENDUTIE

Op Vrijdag, den 12den Februarij

van den boedel van wijlen *C. A. de Jongh*, op Jacatra,

waaronder:

VIJF KARBOUWEN,

eenen grooten partij BIBIET en OUDE KLAPPERS, benevens eene groote mooije collectie BLOEMEN, waaronder

prachtige Witte Rozen, enz.

(368)

VENDUTIE

op het land PARONG KOEDA,

op Woensdag, den 17 Februarij 1858,

voor rekening der erven van wijlen TAN SOM van:

66 groote werkbuffels.

1216 ledige suiker lauws.

398 „ „ potten.

28 groote ijzeren kookpannen.

12 idem defecte.

alsmede zal worden verkocht:

eene groote partij Suiker in potten en in krandjangs,

en wat verder te voorschijn zal worden gebragt. (377)

EXECUTORIALE VEILING.

Op Zaturdag 20 Februarij e. k.

des morgens ten 9 ure zal de ondergeteekende, Deurwaarder bij den Raad van Justitie te Batavia, ten verzoeke van *Mr. E. s'Jacob*, handelende voor den heer *H. J. van de Graaff qq.* de weduwe van wijlen *J. J. H. van Riemsdijk*, vóór het woonhuis van den chinees *Lim Tjongiam* woonachtig in de Chineesche kamp, Gang Bamboe, in het openbaar verkoopen:

250 kranjangs Pruimtabak, Meubelen,

en andere goederen, bij exploit van 28 Januarij jl., in beslag genomen.

(394) J. A. C. HELDER.

Op eenen nader te bepalen dag zal wegens vertrek in het residentiehuis te Tjandjor

VENDUTIE

worden gehouden van eenen wel onderhouden INBOEDEL, RIJTUIG, goede RIJ- en WAGENPAARDEN, KOEBEESTEN van europeesch, bengaalsch en javaansch ras, enz. (386)

P...SA... MALAM

(...elab... ...rie... ...oemahat sore e).

...gala r... ROOS W... njang besar sekalie, ...OS TJ... ...AP... ...ORTENSIA, GRANIUMS dan lain kembangan njang bagoes.

(376) SAMAN.

ONTVANGEN:

Zeer doelmatige stalhasters met koorden; wagen en ...s bijzonder ... ...esche Rijtuig en huismatten tegen zeer billijke prijzen bij

G. H. REES.

Rijtuigfabriekant

BATAVIA, 10 *Februarij* 1858. (411)

TOKO RIJSWIJK.

CHAMPAGNE Vve. CLIQUOT

op heele en halve flesschen.

PUIKE VATWIJN

op heele en halve vaten.

(347) J. C. SAYERS.

Verkrijgbaar

bij TIO TJINGHIANG

Passar Baroe:

ST. JULIEN

Cruse et fils Frères

Bordeaux

in kisten van 2 dozijn, deze wijn wordt bijzonder aanbevolen.

Verder goede roode **Bordeaux wijn** in vaten, gerookt **Spek** per 40 duiten het pond, Japansche **miso, Connomon, Sakkij, Sotja enz.**

(401)

PER BOUCAINVILLE

Ontvangen:

Een uitgezocht factuur fransche provisiën in blik, vruchten op water, waaronder **Fraises, Olijven, Capres, Gelées, enz.**

(362) LEROUX & Co.

PER MAIL ONTVANGEN

Een Factuur goudwerken naar den laatsten smaak als: dames Parures, Broches, Armbanden, Oorringen, Medaillons, kinder Parures, Vest en hals Kettingen, Horologie-Sleutels en Cachetten, Manchetten en hemden knoopjes, bewerkte zilveren Bekers, enz.

bij

OLISLAEGER

(407) *Juwelier en goudsmid.—Rijswijk*

Mme. Jne. COQUELIN,

Wegens vertrek,

Verkoop van verschillende goederen tegen verminderde prijzen.

(392)

WORDT VERLANGD

tegen vrijen overtogt naar *Nederland* een repatriërend GENEESKUNDIGE, om zich aan boord met de behandeling der zieken te belasten.

Reflecterenden adresseren zich tot

de Agenten,

(342) DE WEERDT, RUYL & CO.

---

trilling in de stem: »wat zoudt u er van zeggen, als ik dat sommetje spoedig eens vermeerderde met een vijf en zeventig? Hei, dan zou 't nog de moeite waard wezen!”

Grootmoeder keek vreemd op.

»Ja, ja.” vervolgde hij, »wel moogt u je ooren en oogen opensperren, want ik heb een heerlijk nieuws,” en nu verhaalde hij, hoe de heer van der Slind hem zelf het geld ter hand had gesteld, zich uiterst vriendelijk naar grootmoeder en hem had geinformeerd, hoe hij daarop zijn verlangen naar meerdere verdiensten had geuit, waarop mijnheer hem een voorstel had gedaan, dat hem van verbazing en vreugde ontstelde, om namelijk op zijn kantoor werkzaam te zijn tegen een salaris van driehonderd gulden, terwijl hij de schikking van zijn vader omtrent grootmoeder zou blijven vervullen.

Wel was dat eene verrassing voor de oude vrouw, die haar zoo zeer overstelpte, dat zij ze in geene woorden brengen kon, maar toen Karel, na haar eenige oogenblikken aan haar gevoel te hebben overgelaten, waarvan de gevouwen handen, het gebogen hoofd, en de traan die langs de bleeke wangen gleed, de welsprekendst getuigen waren, ten laatste vroeg: »nu wat zegt u er van?” toen sprak zij zacht: »God zij geloofd! mijn jongen, die ons in onze armoede verblijd heeft met zulk een zegen! Had ik dat ooit durven denken, dat mijn eenige, mijn laatste aan denzelfden lessenaar zou zitten, waar mijn brave man zoo trouw, zoo ijverig zijn dagen gesleten heeft. O, dat hebben wij hem zeker nog te danken, ja, hij was er ook maar niet gezien! Had de Heer hem niet opgeroepen, o! je zoudt een gelukkiger jeugd gesleten hebben; maar God heeft het ons toch aan het noodige niet laten ontbreken, en mijn kleinzoon zal zijn grootvader geen schande aandoen!”

»Dat beloof ik je,” was het antwoord, »ik wou dat ik er al zat, of ik mijn best zal doen.” En met de opgewondenheid der jeugd, te vuriger naarmate langdurige teleurstelling en ontberingen zijn gemoed hadden ter neêrgedrukt, vermeide de jongeling zich in de heldere toekomst, die zijne innigste wenschen bekroonde. Hij verheugde zich over het gering inkomen, als waren hem schatten ten deel gevallen, zoodat grootmoeder 't hem nu herinneren moest, dat hij er toch den heer niet van spelen kon; maar Karel vond het al een mooi salaris, en hij zou zijn schrijfwerk, waaraan hij zijne avond wijdde, er ook bij aanhouden, en zoo zouden alle beetjes helpen, om grootmoeder een gemakkelijken ouden dag te bezorgen.

Naauwelijks was de zaak beklonken of Karel Groenveld haastte zich mevrouw van Ingen in eenvoudigen maar opregten stijl zijnen hartelijken dank te betuigen, schetste haar met levendige kleuren de vreugde en de eer, die zijne plaatsing in de firma van der Slind en Co. hem en zijne grootmoeder veroorzaakte, terwijl hij zich, door zijne belofte van haar vertrouwen met ijver en trouw te beantwoorden, bij haar aanbeval. Zijn schrijven beviel Henriëtte goed; daar sprak zooveel liefde voor zijne grootmoeder, zooveel ongekunstelde opregtheid uit, dat zij werkelijk met de keuze ingenomen werd en met goed vertrouwen den nieuwen jaarkring intrad, die, wel is waar, vermeerdering van zorgen met zich voerde, maar haar ook de vernieuwde overtuiging schonk, dat de mensch ook in de opofferingen der liefde, door hooger bijstand gesterkt, zich gelukkig gevoelen mag. Zij kon Nancy nog zelf onderrigt geven, en gelukkig was zij gezond en sterk genoeg, om het met ééne meid te klaren; Louise moest dan ook de handen vroeg leeren uitsteken, dat kon geen kwaad, en de rest zou zij nog wel ongemerkt kunnen bezuinigen. Als zij haar fatsoen en haar stand maar voor het uiterlijk kon ophouden, dan achtte zij die kleine huisselijke ontberingen niet, en nog een paar jaar dan kwam Eduard in de zaken, van wiens vlijt en ijver zij zich alles goeds beloofde.

In dit vast vertrouwen, ontgingen haar Eduards toespelingen en aanmerkingen op den koopmansstand, die hij wel is waar voor mama niet openlijk uitte, maar haar toch van ter zijde ter ooren kwamen. Vroeger had zij van zijne neiging voor de studie weinig notitie genomen, en als hij die eens ruiterlijk uitsprak.

Avec permission de M. l'Assistent-Resident de Buitenzorg.

Cirque Europeen

à Buitenzorg.

SAMEDI, 13 Février 1858.

PREMIÈRE REPRÉSENTATION.

PROGRAMME.

1. Travail au rebours, par Mr. CHEVALLIER.
2. L'Incroyable scène à travertissement, Mr. TIBBS.
3. Mingo (le Singe).
4. La Voltige, par Mr. CHEVALLIER.
5. L'Ecossais et la Sylphyde, par Mme. SCHMIDT et Mr. TIBBS.

Entre'acte.

6. Dragon Monté en Haute École, par Mr. SCHMIDT.
7. Mort et Vivant, par Mrs. TIBBS et CHEVALLIER.
8. Travail en Force, par Mme. GUNÉRIUS.
9. Julie en Liberté presenté, par Mr. SCHMIDT.
10. Travail en Force sur 2 Chevaux, par Mr. GUNÉRIUS.

Prix des Places:

Un Cavalier et une Dame . . . . *f* 5,—.
" Officier jusqu'au grade de Capitaine . . . 3,—.
" Enfant . . . . 2,—.
" Javanais . . . . 1,—.

(398)

Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia.

Au Koningsplein en face le Gang Pool.

COSMORAMA,

DIRIGÉ PAR

M. POTIER.

17 Beaux points de vues ou Tableaux, au nombre desquels se trouvent ... qui font l'admiration générale.

Prix des Places:

un Cavalier
une Dame
M. M. les Officiers, jusqu'au grade de Capitaine inclusivement. . . » 1,50.
un Enfant. . . . . » 0,50.

Billets de Série.

. . . . *f* 18,—
. . . . 9,—.

Les billets de Série sont bons au Porteur; il n'en sera pas délivré moins de 12 ou 6 à la fois.

Tous les jours (*le Dimanche excepté*) depuis 9 heures du matin jusqu'à midi, on pourra se procurer des billets de Série, au Bureau du Cosmorama au Koningsplein.

Le Cosmorama est ouvert tous les jours de la semaine (*le Dimanche excepté*) depuis 8 heures du soir jusqu'à 11 heures. (393)

Worden Verlangd:

NIEUWE GOUDEN DUCATEN

Men adresseere zich bij den Heer
(364) H. M. VAN DORP.

TE KOOP

Een goed gedresseerd bruin SANDELWOOD-RIJPAARD, hoog 4 $^{3}/_{4}$ duim, tusschen de 6 à 7 jaren oud.

Te bevragen bij den Heer *H. M. van Dorp*, Boekhandelaar alhier. (356)

VERLOTING

van alle de PAARDEN van de

CIRQUE EUROPÉEN

van de Heeren Berne en Schmidt,

benevens drie Dames-, zes Heeren-zadels en vier Tuigen en Hoofdstellen,

te zamen getaxeerd op eene waarde van *f* 16,300.

Zij aan wie een der *kunstpaarden* JULIE, DRAGON, FIGARO of PINTER zal ten deel vallen, zullen eene instructie voor de wijze van behandeling ontvangen.

De Loterij zal bestaan uit 632 loten, waarvan 22 prijzen, als:

N°. 1.	Het school- en kunstpaard JULIE.	N°. 8.	Het kunstpaard . . . . PINTER.
2.	Het schoolpaard . . . . . . DRAGON.	9.	Het manègepaard . . . . BELLA.
3.	Het school- en kunstpaard FIGARO.	10.	Een paard met bendie en tuig.
4.	Het school- en voltige paard AUSTRALIE.	11.	Een dito dito.
5.	Het manègepaard . . . . BELLOTE.	12.	Drie Dameszadels.
6.	Het " . . . . COQUETTE.	13.	Zes Heerenzadels.
7.	Het " . . . . BLOCK.	14.	Vier tuigen en hoofdstellen.

De loten zijn à *f* 25,— te bekomen bij den boekhandelaar **H. M. VAN DORP** te *Batavia*, alsmede te *Samarang* bij den Heer **G. C. T. VAN DORP**, te *Soerabaya* bij de Heeren **MARTENS & Co.**, te *Passaroean* bij de Heeren **WEIJERMANS & Co.**, te *Djocjocarta* bij den Heer **LAGARDÈRE.**

De trekking der loterij zal binnen eene maand plaats hebben, bij eene laatste voorstelling, die nader door de dagbladen zal geannonceerd worden.

BERNE & SCHMIDT.

Batavia, Januarij 1858. (394)

Wordt Gevraagd

f 15000

op eerste verband. Adres letter Z bij
(374) LANGE & Co.

TE KOOP

Twee BENDIE PAARDEN, een *Macassar en een Sandelwoud*, goed gedresseerd hoog vier voet
(413) *Adres bij* J. RENAUD

TE KOOP

Een span hardloopende, fraaije zwarte MAKASSAREN. Prijs *f* 550,—.

Te bevragen bij
(402) H. M. VAN DORP.

Te Huur,

om met medio Maart te aanvaarden, het HUIS op Tanah Abang, thans bewoond door den HoogEdG. Heer *Prins*.

Te bevragen bij
(391) W. KUIPERS.

Te Huur

Een huis *Gang Chaulan*, dadelijk te aanvaarden. (412)

In eene winstgevende voor nog meer uitbreiding vatbare zaak, wordt een medewerkend deelgenoot gevraagd, bij voorkeur iemand eenigzins bekend met *Chemische en Pharmaceutische* bereidingen.

Adres met franco brieven onder lett. B. bij
(408) H. M. VAN DORP. te *Batavia.*

Op een Instituut te Salatiga wordt verlangd eene SECONDANTE, geëxamineerd in de Hollandsche en Fransche talen.

Reflecterenden gelieve zich met franco brieven te adresseren aan

L. W. MARTHEBUS.

SALATIGA, 1 *Februarij* 1858. (383)

Eene jonge Weduwe, zonder kinderen, wenscht zich geplaatst te zien als **Dame van Gezelschap** of wel tot hulp in de huishouding. Zij zal des verlangende grondig onderwijs, op de Piano en in den zang kunnen geven. Op goede behandeling, zal voorkeur boven hoog honorarium gegeven worden.

Men adresseere zich met *franco* brieven, onder de letters A. S. bij den Heer
(387) H. M. VAN DORP.
uitgever van dit blad.

IEMAND biedt zich aan tot verzorging en opleiding van kinderen voor eene reis naar Nederland. Adres
(367) LANGE & Co.

Een Boekhouder,

bekend met de Engelsche en Fransche talen, en voorzien van de best informatien wenschte zich geplaatst te zien, hetzij als boekhouder of in eenige andere handelsbetrekking.

Adres de Heeren
(390) VAN HAREN NOMAN & KOLFE.

Eene jonge dame uit goeden huize, van goede getuigschriften en eene acte van toelating voorzien, zoekt eene plaatsing als GOUVERNANTE in Indië. Zij is thans nog in *Nederland*.

Informatiën te bekomen onder het franko adres M. V. W. te *Batavia* bij
(385) H. M. VAN DORP.

VERLOREN

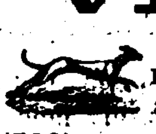

Een Japansch zwart bont teefje, hoorende naar den naam van SOEMA, behoorende aan
(389) VAN DER BANK, op *Kramat.*

JAARLIJKSCHE ALGEMEENE VERGADERING

van DEELHEBBERS IN DE NED.-IND. STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ, op Dingsdag den 16den dezer, des voormiddags ten 11 ure, ten kantore van

de Directeuren,
(345) MACLAINE, WATSON & Co.

---

beantwoord met een: »Gekheid! kinderen weten nog niet wat zij willen, van daag dit, morgen dat!"

Geen wonder! dat toen Eduard op eenen fraaijen voorjaarsdag met het nieuws van school kwam, dat Willem Greening latijn zou gaan leeren, op verlangen van zijn oom Folters te Utrecht, die hem voor dominé zou laten studeren, en hij daarbij mama met aandrang verzocht in die lessen te mogen deelen, deze hierdoor zeer onaangenaam gestemd werd. Hoewel zij zulk een verlangen voor een onoverdachte jongensneiging te houden, die alle nieuwigheden aanlokkelijk vindt, en 't dus niet hoog te nemen, zoo zag zij de zorgen niet voorbij, die hieruit later konden voortspruiten. Zij twijfelde er wel niet aan of Eduard zou zich laten raden, en hare omstandigheden kennende, zich met ijver op den handel toeleggen, wanneer zij hem zijne verpligting, om zooveel mogelijk hare zorgen te verligten, goed op het hart drukte, maar juist dit viel haar zwaar, en hoogst ongaarne zou zij Eduard met hare zorgelijke omstandigheden bekend maken. De jongen was in zijn omgang mama reeds al te populair; bij voorkeur sloot hij zich bij zijne minderen aan, en hoewel geene ruwheid of lomperheid hem daardoor eigen werd, zoo vond Henriëtte het toch voor zijne toekomst allernoodzakelijkst hem het spreekwoord ter behartiging aan te dringen: »Met wie men verkeert, wordt men geëerd. Stuitte haar dus reeds een omgang met Willem Greening, om de amet, die op den jongen kleefde, en waarvan het gerucht maar al te spoedig in hunne woonplaats doordrong, — sedert hij Eduards zucht tot de studie dus had versterkt, was die conversatie haar een doorn in 't oog, en verzette zij zich hiertegen zooveel mogelijk. Kleine botsingen verstoorden hierdoor de huisselijke rust, en Henriëtte ontging het tot genomen plan, waarmede de knaap voor haar gezag, als voor dwang zwichtte. Dieper echter werd haar hart getroffen, toen zij den jongen op zijn vijftienden verjaardag de keus van een cadeau overliet, en deze haar om den hals viel met de betuiging niets te verlangen, niets te begeeren, als mama hem maar latijn wou laten leeren. Dat was zijn eenige lust, en 't zou zooveel niet kosten, ook zou hij er graag al zijn zakgeld voor over hebben, ja als mama 't maar toestond, dan zou hij de kosten wel geheel dragen, in zijn vrije uren zou hij wel genoeg weten te verdienen. Hoe 't Henriëtte bij zijne vriendelijke maar innige bede bang om 't harte werd! Hoe haar gevoel geschokt en gemarteld werd bij de gedachte, dat zij haar kind zijn liefsten wensch zou moeten weigeren! Hoe haar de beperktheid harer middelen pijnde, die zich tegen zijne begeerte verzette! Heden op zijn feestdag kon zij hem geen afwijzend antwoord geven, maar hem vurig aan 't hart drukkende, sprak zij hare zorg zooveel mogelijk verbergende: »Wij spreken daarover nader, mijn jongen! voor heden zij de verzekering van moeders liefde u genoeg." En dit antwoord bevredigde de knaap; hij vleide zich met de hoop op eindelijke vervulling en in die hoop werd de dag allerprettigst doorgebragt. Terwijl Henriëtte nog in weifeling was, hoe Eduard hare weigering het best mede te deelen, en zij deze al van dag tot dag verschoof, was de tijding van oom van Ingen, die haar zijn jaarlijksch bezoek aankondigde, haar dubbel welkom: nu zou zij het antwoord aan hem overlaten; oom zou met kracht van overreding op 't hart van den knaap werken en de haar zoo zware taak gaarne op zich nemen.

(*Wordt vervolgd.*)

ALGEMEEME VERGADERING

DER

Bataviasche Wedloop Societeit

Op Zaturdag den 13den dezer, des avonds ten 8 ure, in de loods op het *Koningsplein*, ter verkiezing eener nieuwe Directie en ballotage van nieuwe Leden.

Namens de Directie:
De Sekretaris,
(409) THOMAS PRYCE.
BATAVIA, 8 *Februarij* 1858.

A GENERAL MEETING
OF THE
Batavia Race Club

will be held in the Stand, on the evening of Saturday, the 13th Instant, at 8 o'clock, for the election of a Committee of Direction for the year and the ballot for new Members.

By order of the Committee:
(410) THOMAS PRYCE,
Secretary.
BATAVIA, 8 *Februarij* 1858.

HOTEL POUR FAMILLES.

Le propriétaire de l'Hôtel de l'Espérance ayant pris la maison voisine, l'a arrangée en un hôtel pour familles.

L'établissement a été changé et aggrandi pour procurer plus de comforts et accomodations.

Des arrangements ont été faits pour recevoir des Locataires à des prix qui seront fixés par la situation et la grandeur de l'appartement demandé.

La table d'hôte est conduite sur le principe des tables d'hôte en France, arrangée de manière à admettre par mois les personnes qui ne sont pas logées à l'Hôtel.

Les personnes logeant à l'Hôtel public ou à celui pour familles peuvent si elles le désirent, être servis dans leurs appartements. (352)

HOTEL DE l'ESPÉRANCE
à Singapore.

MADAME ESPERANZA a l'honneur d'informer le public en général et les passagers s'arrêtan ici, qu'elle a pris en ses mains, l'Etablissement connu sous le nom de l'Hôtel de *Londres*, qui sera ouvert sous sa direction, à partir de 1es Décembre, sous le nom de l'Hôtel de l'Espérance; ou l'on pourra trouver tous les comforts possibles à des prix modérés, qui seront réglés conformément au séjour. (351)

FAMILY HOTEL.

The Proprietor of the *Hôtel de l'Esperance* having secured the adjoining House, the latter has been fitted up as a FAMILY HÔTEL.

Alterations and additions have been made to the Establishment, thereby securing additional comforts and accommodations.

Arrangements have been made to recive Inmates at rates regulated by the position and size of the Apartments required.

The Table d'Hôte is on the plan of the Hôtels in France, so organized as to admit at a monthly moderate charge Boarders who are not resident on the premises.

Parties residing in the Public or Family Hotel can, if desired, be accommodated in their own apartments.
(354)
SINGAPORE, *Februarij* 1858.

HOTEL DE l'ESPERANCE,

MADAME ESPERANZA has the honor to inform the Public generally, and passengers arriving here, that she has taken over the Establishment known as the *London-Hôtel*, which will be open under her management, from the 1st proximo as the HÔTEL DE L'ESPERANCE, where will be found every comfort, combined with moderate charges; the rate of which will be regulated by the time of residence. (353)
SINGAPORE, *Februarij* 1858.

The interest and responsibility of MR. DONALD McLACHLAN and MR. JACOBUS MARTENS in our firm and in the firms of McNEILL & Co. at *Samarang* and FRASER, EATON & Co. at *Sourabaya* ceased on the 31st December last, and on the 1st Januarij MR. JOHANNES JACOBUS BLANCKENHAGEN was admitted a partner in the said Firms.

(379) MACLAINE, WATSON & CO.
BATAVIA, 8 *Februarij* 1858.

De Heeren DONALD McLACHLAN en JACOBUS MARTENS zijn op ult°. December jl. als deelgenooten in onze firma en die van McNEILL & Co. te *Samarang* en FRASER, EATON & Co. te *Soerabaija* uitgetreden, en de Heer JOHANNES JACOBUS BLANCKENHAGEN op 10 Januarij als deelgenoot in dezelfde firma's opgetreden.

(380) MACLAINE, WATSON & CO.
BATAVIA, 8 *Februarij* 1858.

MR. JAMES McLACHLAN became partner in our firm on the 1st Januarij 1858.
(381) McNEILL & CO.

De Heer JAMES McLACHLAN is sedert 1e Januarij jl. deelgenoot in onze firma.
(382) McNEILL & CO.

Onze algemeene volmagt, aan den heer *D. J. Bijleveld* verleend, heeft met 1o. Januarij jl. opgehouden.
SAMARANG, 1 *Februarij* 1858.
(378) DORREPAAL & Co.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn een zeker werkend middel tegen *zinkingen en jichtpynen*. G.... H....., te *Veendam*, was lijdende aan hevige zinkingen, en beproefde een aantal zeer vermaarde hulpmiddelen, in hoop daardoor verligting in zijne smarten te erlangen, doch de ziekte nam veel meer, en zoo zeer toe, dat hij het bed niet meer kon verlaten, en handen noch voeten kon bewegen. In dezen treurigen toestand werd hem door een vriend eene zekere hoeveelheid zalf en pillen van Holloway ter hand gesteld. Hij begon onmiddellijk daarvan gebruik te maken, en aldra eene verbetering in zijnen toestand gevoelende, ging hij gedurende elf weken daarmede voort, en geniet thans eene volmaakte gezondheid.

Deze beroemde pillen, alsmede de Holloway zalf zijn op franco aanvrage te bekomen tegen de ondervolgende prijzen, à contant:
Doosjes pillen à ƒ 1.— ƒ 3.— ƒ 5.—.
Potjes zalf à ƒ 1.— ƒ 3.— ƒ 5.—.

Te	Banjoemaas	bij	M. S. Cheriman.
»	Poerworejdo	»	F. Neumann.
»	Djocjocarta	»	Buijn & Co.
»	Souracarta	»	W. Veldman.
»	Salatiga	»	J. Vallette.
»	Tagal	»	Wed. Dort.
»	Cheribon	»	W. Galistan.
»	Samarang	»	H. L. de Lyon, V. H. Noman Kolff & Co. en bij

De hoofdagenten Soesman & Co. (357)

Balkaartjes.

Nieuw model, gelithographeerd in goud en kleuren.
Verguld. ƒ 0.25.
id. met kleuren » 0.50.
Verkrijgbaar bij de Boekhandelaren te *Batavia*.
(359)

MAILBLADEN.

Geen expeditie derzelven kan plaats hebben, als tegens de overmaking der gelden *franco* heeft plaats gehad.
(399) LANGE & Co.

LIVRES NOUVEAUX.

Architecture, etc.

I. ***Paralléle des Maisons de Paris*** par Victor Galliat; 120 planches ƒ 50,—

Types d'Architecture Gothique; coupes et détails géométraux pour la construction pratique par W. Pugin, 3 volumes ƒ 80,—

Antiquités Architecturales de la Normandie, presentés en plans et perspectives par W. Pugin ƒ 30,—.

Histoire de l'Architecture de Th. Hope, 1 vol. avec Atlas ƒ 22,—.

Principes du Style Gothique, 40 planches, 1 volume avec Atlas ƒ 32,—.

Traité Élémentaire ***d'Architecture Navale,*** 1 vol. avec Atlas par d'Estroyat ƒ 35,—.

Constructions des Viaducs; Ponts Aqueducs; Ponts et ponceaux en maçonnerie par Fontenay, 1 vol. avec Atlas ƒ 38,—.

Notice sur la Construction des ***Tunnels*** ƒ 8,—.

Traité de l'Helice Propulsive publié sous les auspices du Ministre de la Marine ƒ 26,—.

Traité de l'exploitation des Mines de Houilles, 4 vol. avec Atlas par Ponsin ƒ 75,—.

Tous ces ouvrages sont joliement reliés et dorés. Se vendent chez
(308) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Per Mail ontvangen:

DE JAVA-KOFFIJ-VEILINGEN der Nederlandsche Handelmaatschappij beschouwd door een koopman.

Voorts: **DE PRACHT-JAARBOEKJES**
AURORA VOOR 1858.
VERGEET-MIJ-NIET »
HOLLAND »
bij
(360) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

TAUCHNITZ EDITION.

GORE. The two Aristocrasies, 2 vol.
SEWELL. Amy Herbert, 2 vol.
BELL. The professor, 1 vol.
DOROTHY, 1 vol.
Ontvangen bij
(350) H. M. VAN DORP, te *Batavia.*

H. M. van DORP, te *Batavia.*
Per Mail ontvangen:

DE AURORA 1858, met het portret van Mevrouw *Bosboom-Toussaint.*

HOFFMANN, beknopt overzigt van de Maten, Gewigten en Muntspeciën van het Japansche rijk.

Idem, de trappen van vergelijking in de Japansche taal.

Idem, Physiologie in de Japansche hulpwerkwoorden.
(363)

H. M. VAN DORP te *Batavia.*

OSTINDIEN, Seine Geschichte, Cultur und seine Bewohner; Resultate eigener Forschungen an Ort und Stelle von Philipp von Mökern, 2 Bde. 1857.

NIZZE. Das allgemeine Seerecht der civilisirten Nationen; I Das öffentliche Seerecht, 1857.

HARTWIG. Das Leben des Meeres. Eine Darstellung für Gebildete aller Stände. 3e Ausg. 1857.

WALKHOFF. Der praktische Rübenzucker-Fabrikant. [illegible]

HELFFT. Handbuch der Balneotherapie. Praktischer Leitfaden bei Verordnung der Mineralquellen, Molken, Seebäder, Klimatischen Kurorte etc. 3e Aufl. mit einer Heilquellen-Karte. 1857.

DER GYPSVERBAND mit besonderer Berücksichtigung der Militair-Chirurgie von Dr. Szymanowski, mit 50 Abbildungen. 1857.

SCHARLAU. Klinische Mittheilungen aus dem Gebiete der Wasserheilkunde.

DR. BERNHARDI. De verschillende rigtingen, die de geneesheeren zijn toegedaan; een woord ter beantwoording der vraag: welke geneesheeren zijn de beste?

STROMEIJER. Over het verloop van den Typhus onder den invloed van eene doelmatige luchtverversching.

TEEKEN-VOORBEELDEN, zwarte en gekleurde in een bundel.

BAKKER. School des Teekenaars, of praktische methode voor het onderwijs in de teekenkunst en ook tot zelfonderrigt, met meer dan 200 afbeeldingen.

SCHULTZ. Zeemans-gids voor het Engelsche kanaal en het kanaal van Bristol.

PIDDINGTON. Zeemans Handboek door de stormen.

MARRYAT en RICHARDSON. Seinboek.

HEIJNING. Beschrijving der lichten op de kusten van Engeland, Frankrijk, België en Nederland.

PARIS. Gids voor de manoeuvres met stoomschepen.

RIJDEN. Praktische regelen om de orkanen te ontwijken. (349)

Vertrekkende Personen

A. N. Navasard, vertrekt den 26sten dezer naar *Singapore.* (340)

Jhr. *P. Hartsen,* gemagtigde *J. M. Tiedeman.* (348)

N. J. Verwijk, gemagtigde *F. W. Nagel* te *Soerabaija.* (369)

Vracht en Passage naar *Samarang* en *Soerabaija.*

Wordt aangeboden met het schip **Zaanstroom** kapitein **R. L. Schaap,** om in het begin der volgende week te vertrekken.

Adres bij den Gezagvoerder in het *Marine Hôtel* en bij
de Agenten
(406) SCHIMMELPENNINCK & Co.

Het Stoomschip Palembang

vertrekt 12 Februarij naar *Samarang* en *Soerabaija.*
W. CORES DE VRIES.
(388)

BATAVIA.

Maandag, den 8sten dezer, was de Chinees Tan Liong, van beroep verwersknecht, bezig met het schilderen der zoldering van de Willemskerk alhier, toen eene plank, waarop hij gezeten was, liggende op het bovenste gedeelte van een bamboezen steiger, onverhoeds brak. De ongelukkige stortte naar omlaag, in zijn val nog een bamboe van den steiger rakende, die mede door zijne zwaarte in verscheidene stukken brak. Zijn val werd echter daardoor noch gestuit noch in kracht gebroken. Op zijn hoofd neerkomende, gaf hij, na weinige oogenblikken, den geest.

— Ten 11 ure, in den nacht van den 8sten dezer, stond onverwachts de stappen voorgalerij der overigens met pannen gedekte warong van den Chinees *Oey-Wi-Bo*, nabij de Djambatan lima, in brand. Het vuur was spoedig gebluscht en is de schade dus niet noemenswaard. De oorzaak van den brand ligt in het duister.

— Naar wij vernemen heeft de, Zaturdag ll. gehouden, veiling der onlangs, met de schepen *Anna Digna, Jan Daniel* en *Lammina Elisabeth*, uit Japan aangebragte artikelen, eene som van ƒ 36.300 opgebragt.

— Van *Anjer* schrijft men ons, dd 6 Februarij:

Gisteren kwam alhier ter reede het Engelsch viermast ijzeren schroeftransportschip *Adelaide*, komende van Hongkong en 45 passagiers aan boord hebbende.

Op uitnoodiging van den kapitein, begaven wij ons aan boord en de ingenieur, tevens bouwmeester van den bodem, was zoo beleefd ons de inrigting te laten zien. Het grootsche zoowel als de netheid en comfort maakten op ons een zeer goeden indruk en deden ons aan den *Leviathan* denken. Zoo als op de meeste Engelsche stoomschepen, was ook hier de inrigting ter bereiding van condensing water aangebragt. Vooral trok een zeer eenvoudige hefboom onze aandacht, welke, met de machine communiceerde en tot lossing en lading der steenkolen diende. Volgens verklaring van den ingenieur, konden daarmede 800 tonnen kolen per dag worden ingeladen. De longroom was op het dek aangebragt en, ter lengte van p. m. 25 passen van weerskanten, met lange tafels en met Utrechtsch fluweel overdekte stoelen bezet. In dezelfde evenredigheid was de ruimte voor het volk. De gemeten inhoud van dit prachtige vaartuig bedraagt meer dan 1700 tonnen. Jammer was het, dat de tijd ons niet toeliet, de lengte en breedte te meten en naar verdere bijzonderheden te vragen.

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag, 10 Februarij 1858, N°. 12.

—Men berigt ons van Tangerang het volgende:

Op Vrijdag den 22sten Januarij jl., begaven zich de Inlander Kaba en zijne vrouw, woonachtig in de Kampong Tjiderok op het land Pasilian, naar hunne Sawah's, om padi te planten en lieten hun kind, Tauwie genaamd, 15 maanden oud, aan de zorg hunner blinde moeder over.

Toen zij te huis kwamen, vonden de ouders het kind in een waterplas (*Kabakkan*) verdronken, waarin het spelende, buiten weten der grootmoeder, was gevallen.

Celebes en Onderhoorigheden. — De berigten, loopende tot medio Januarij, behelzen het volgende:

Den 16den December 1857 is eene praauw djoeloeng djoeloeng; op de reis van *Singapoera* naar *Makasser*, geladen met gambier, ruwe zijde, amfioen, enz. op de klippen van het eiland *Noordwachter*, p. m. 11 mijlen N. t. W. van *Makasser*, gestrand.

De nakoda is met 10 opvarenden in eene kleine praauw (lippa-lippa) op het eiland *Salemo* aangekomen, om hulp in te roepen voor 16 op de klippen achtergeblevene opvarenden.

Eenige Inlandsche vaartuigen zijn daarop derwaarts vertrokken, doch wegens het slechte weder onverrigter zake teruggekeerd.

Toen dit berigt te *Makassar* kwam is van daar uit onmiddelijk de kruisboot No, 18 naar de plaats der schipbreuk vertrokken, die echter niets van de verongelukte praauw of de schipbreukelingen heeft gevonden dan alleen eenige van die praauw afkomstige goederen.

Volgens later ontvangen berigten hebben de achtergeblevene schipbreukelingen getracht, zich met een vlot te redden, hetgeen aan drie hunner, die te *Lakasso* zijn aangekomen, is gelukt, terwijl de overigen in zee moeten zijn omgekomen.

De vele regens in de *zuider-districten* hebben zoodanige overstroomingen veroorzaakt, dat drie dijken der waterleiding, welke bijna voltooid waren, geheel zijn weggeslagen. Met de herstelling hiervan moet gewacht worden tot dat de aandrang van het water verminderd zal zijn.

De suiker-cultuur in die districten neemt steeds toe; van *Java* is de toezending van eenige goede suikerriet stokken van verschillende soorten aangevraagd, ten einde als bibiet te dienen en daardoor het product te verbeteren.

Van *Saleijer* is het berigt ontvangen, dat in de maand December door de zeeroovers van twee praauwen eene landing is gedaan in de regentschappen *Bonto Boros* en *Gantarang*, van waar zij eenige menschen hebben geroofd. De bevolking had vruchteloos pogingen gedaan om die menschen te bevrijden.

Amboina, — Op den 9den December 1857 is eene praauw, op de reis van de negorij *Hila* naar *Assiloeloe* in de baai *Walamo*, gelegen tusschen de negorijen *Ceith* en *Lima*, door zwaren wind en stroom in weinige oogenblikken vol water geloopen en omgeslagen.

Van de zich daarin bevindende mannen en vrouwen hebben één man en vier vrouwen den dood in de golven gevonden; slechts van twee vrouwen zijn de lijken teruggevonden.

Het weder was, gedurende de maand December, drukkend warm, van tijd tot tijd afgewisseld door regenbuijen.

Banda. — In den avond van den 5den November 1857 is, ten gevolge van eenen hevigen doch korten storm uit het Zuid-westen, een alhier ter reede liggende jonk, van de negorij *Rimdaai* (eiland *Nila*), bemand met 29 koppen, op zijde geslagen. De lading, bestaande uit sago, klappers, varkens en geiten, is voor het grootste gedeelte verloren gegaan.

De opvarenden zijn gered en in hunne behoeften is door het bestuur voorzien.

Gedurende de maand November was het weder over het algemeen drukkend warm en vielen er vele en zware regens.

In den avond van den 26sten November, 15 minuten vóór 10 ure, is hier eene ligte doch lang aanhoudende aardbeving gevoeld, in de rigting van het O. naar het W.

De oogst der notenmuscaat heeft over de maand November in de onderscheidene perken bedragen 5,194,724 notenpitten, uitmakende omstreeks 41,600 ponden noten en 10,400 ponden foelie.

In die zelfde maand zijn te *Banda* ten handel gekomen 13 jonken van de *Key-* en 4 van de *Feroa-eilanden*,

Ternate. — In den nacht van den 10den op den 11den en des middags ten 12 ure van den 19den December 1857 werden hier ligte schokken van aardbeving gevoeld.

Den 23sten December werd door Tidoresche visschers eene zeemeermin gevangen, die eene lengte had van drie Ned. ellen; het beest was van het vrouwelijk geslacht; de kop, 3 Ned. palmen lang, was voorzien van neus, mond met dikke uitstekende tong en kleine oogen; de staart was waaijervormig en twee palmen lang; ter plaatse, waar aan een menschelijk ligchaam de armen zijn, waren diergelijke ledematen, de vingers waren ingetrokken, zoodat die niet te zien maar wel te voelen waren; de kleur was vaal donkergrijs en de huid op enkele plaatsen van kort stekelhair voorzien.

De overeenkomst van dit dier met eene menschelijke gedaante was niet zoo groot, als meermalen nopens deze diersoort gezegd is. Het vleesch wordt door de inlanders met graagte gegeten.

Menado. Gedurende de maand December 1857 was het weder, behalve enkele sterke windbuijen uit het westen, in den aanvang dier maand, buitengewoon zacht, hoewel het niet aan regen ontbrak.

Op den 11den, des nachts om 12 ure, en op den 25sten des avonds om 8 ure hadden ligte aardbevingen plaats. De weersgesteldheid werkte gunstig op den landbouw.

De aanplant van padi gaat overal voorspoedig; de miloe aanplantingen zijn op onderscheidene plaatsen reeds tot rijpheid gekomen en beloven eenen overvloedigen oogst.

De koffijoogst is in sommige gedeelten der *Minahasa* weder aangevangen en geeft het vooruitzigt op een aanzienlijk product voor het volgende jaar.

Volgens berigten hedden zich onlangs, op de hoogte van de baai van *Kwandang*, eenige zeerooversprauwen vertoond.

Op de kusten der *Minahasa* is van zeeroovers tot nu toe hoegenaamd niets bespeurd. Z. M. stoomschip *Phoenix* heeft, op eenen dezer dagen volbragten kruistogt langs *Biaro*, *Tagoelandang*, *Ternate*, *Batjan* en *Gorontalo*, ook niets dienaangaande ontdekt.

Te *Gorontalo* was het weder gedurende de maand November zeer regenachtig, vergezeld van hevige onweersbuijen.

Op den 11den, des morgens omstreeks 10 ure, en op den 25sten November des morgens 5 ure, werden daar aardbevingen waargenomen. Er heerschte schaarschte aan rijst; van de miloe werd spoedig een ruime oogst verwacht.

De koffijaanplantingen hadden gedurende den oostmoesson veel geleden; men was bezig nieuwe tuinen op betere gronden te openen.

De tabak, waarvan het zaad afkomstig is uit de *Minahasa*, was goed geslaagd. Ook de notenmuskaat aanplantingen, die zullen worden uitgebreid, staan goed.

De ziekte onder de buffels verspreidde zich meer en meer en veroorzaakte groote sterfte.

Op den namiddag van den 7den November brak, in de Boeginesche kampong ter hoofdplaats *Gorontalo*, door onvoorzigtigheid, een brand uit, die, aangewakkerd door den wind, binnen korten tijd een achttal huizen in de asch legde, waaronder dat van eenen Boeginschen handelaar, die daardoor eene schade leed van ongeveer *f* 20,000.

Den 16den dier maand werden weder door brand vier huizen in de kampong *Liatto* vernield.

Timor. De berigten over de maand November behelzen het volgende:

De westmoesson heeft zich zacht ingesteld; nu en dan vallen er regens vergezeld van ligte onweersbuijen. De lucht is niet te min, zooals gewoonlijk in dezen moesson, zeer drukkend.

Met de djagong aanplantingen, het volksvoedingsmiddel, is bereids een aanvang gemaakt, doch er zijn nog geene regens genoeg gevallen om die met kracht door te zetten. — De voorraad djagong is voldoende en door genoegzamen aanvoer tegen *f* 3 de pikol te bekomen.

De rust bleef ongestoord. De fettor van *Lidak* is bij den civielen gezaghebber te *Atapoepoe* om vergiffenis komen vragen. Ook de radja van *Lidak* doet pogingen om die te bekomen.

Het blijkt meer en meer, dat de jongste krijgsverrigtingen op *Timor* aldaar eenen diepen indruk hebben nagelaten, die allervoordeeligst op de algemeene rust zal werken. (*Jav. Cour.*)

Samarang, 3 *Feb.* De Arabische gezagvoerder van de alhier ter reede liggende brik *Salim*, wilde gisteren met zijne sloep, waarin zich nog een Chinees en vier matrozen bevonden, naar den wal varen, doch naauwelijks van boord afgestoken zijnde, sloeg de sloep om; gelukkig echter heeft men bij dit ongeval geene menschenlevens te betreuren, daar allen gered zijn.

— 6 *Feb.* In den vooravond van Woensdag den 27sten Januarij l. l., heeft een hevige brand in het gehucht *Warong Lanang*, district *Ambarawa*, gewoed, waardoor 56 huizen, behoorende aan 30 huisgezinnen, eene prooi der vlammen zijn geworden.

De schade wordt gerekend te bedragen eene som van *f* 2330.

De oorzaak van den brand is tot heden niet bekend.

(*Sam. Cour.*)

— *Soerabaija*, 30 *Jan.* Men berigt ons van *Grissee*: Maandag, den 25sten Januarij, des namiddags ten een ure, arriveerde alhier ter reede het schip *Ydroessie*, gezagvoerder Sech Baafagic, komende van Batavia, met eene lading steenkolen naar Nieuw Guinea. Hetzelve had, tengevolge van zware buijen uit het westen, schade bekoopen en moest alhier binnenloopen om te repareren.

— Op den 16den Januarij jl., des morgens om 10 ure, ontstond er brand nabij de vischbazaar te Macassar, waarbij een twintigtal bamboezen huizen in de asch zijn gelegd; de oorzaak hiervan is onbekend.

Soerabaija, 3 *Feb.* Op den 16den Januarij jl. vertrok van hier naar *Amboina* de Luit. Kol. de Brabant, ten einde het commando der Molukkos aldaar op zich te nemen. Bij de overgave van het 13de Bat. Inf., hebben de Officieren van dat corps aan hunnen aftredenden chef eene afscheidspartij gegeven en hem bij die gelegenheid, onder hartelijke toespraak, een klein geschenk tot aandenken aangeboden.

Gemelde Hoofd Officier was algemeen door zijn corps bemind en met leedwezen hebben zoowel Officieren als minderen, hunnen chef uit hun midden zien vertrekken.

(*Soer. Cour*).

Soerabaya, 4 *Febr.* Men schrijft ons van *Bodjonegoro*, dat in die afdeeling dezer dagen zware stormen gewoed hebben, bij eenen van welken eene schuur van den tabaks-fabrikant Dekker, gelegen nabij de dessa *Saideng*, is ingestort. Genoemde schuur moet van zoogenaamd wild hout zijn opgebouwd. Indien dit zoo is, dan levert zulks een bewijs op voor de ongeschiktheid van gemelde soort van hout voor den opbouw van tabaksschuren.

(*Oostpost*).

Passoeroean 3 *Feb.* Men berigt ons uit *Bangil*, dat op den 30sten Januarij jl., in het district *Gempeng*, dessa *Rembang*, de inlander Armin, zich heeft opgehangen.

De oorzaak wordt aan ijlhoofdigheid toegeschreven.

Sedert den 29sten November jl. is dit reeds het derde geval van zelfmoord door ophanging, in deze residentie. Het eerste deelden wij als eene zeldzaamheid, onder de inlanders mede, en is het wel te betreuren, wij dit thans niet meer kunnen doen.

(*Pass, N. en Adv. Blad.*)

Politiek Overzigt.

Gelijk wij het voorzien hebben, zijn al de hoofdstukken der begrooting aangenomen, behalve dat van oorlog. In den loop der beraadslagingen heeft de minister te kennen gegeven, dat deze de laatste begrooting zal zijn, welke hij zoude voordragen, daar hij, om redenen van gezondheid, voornemens was zijn ontslag te nemen. Zijne begrooting werd desniettemin verworpen, omdat men wilde toonen, het hooge cijfer niet te kunnen toestaan. De minister van oorlog treedt dus met Januarij af. Omtrent zijn opvolger worden verschillende geruchten verspreid; met zekerheid weet men echter nog niets. Vrij bepaald wordt gezegd, dat de portefeuille aangeboden is aan den generaal majoor *Singendonck*, inspecteur der artillerie, die haar echter geweigerd moet hebben.

(*Volgens ons laatste nommer, weet men reeds, dat de kolonel C. F. van Meurs benoemd is.*)

Bij het hoofdstuk «Binnenlandsche Zaken" is eene gemotiveerde orde van den dag aangenomen van den heer *van Hoevëll*, luidende: «De kamer, in de onder«stelling dat van regeringswege spoedig zal worden be«schikt op de verschillende aanvragen tot concessie tot «den aanleg van spoorwegen, bij de regering ingekomen, «verklaart, van haar met belangstelling in te wachten be«paalde voorstellen, indien subsidien mogten worden ver«eischt voor spoorweglijnen, door particuliere maatschap«pijen aan te leggen en te exploiteren"; en een amendement van den heer *Storm van 's Gravesande*, luidende: «Kos«ten der voorbereidende werkzaamheden tot den aanleg «van spoorwegen, daaronder begrepen tractementen, toe«lagen en verdere belooningen, mitsgaders bureau- reis- «en verblijfkosten voor de ambtenaren van den water«staat en ander in dienst te stellen personeel, alsmede «alle uitgaven voor kaarten, uittreksels uit kadastrale «plans, teeken, schrijf- en verdere behoeften, ter som«me van *f* 60,000."

Door deze amendementen zijn de ontwerpen betreffende de spoorwegen der regering reeds veroordeeld. Daardoor toch is ingewikkeld beslist, dat, naar mate de aanvragen om concessien inkomen, de plannen zullen worden beoordeeld en omtrent de subsidien een besluit genomen.

Van de heeren *van Nispen van Sevenaer*, *van Akerlaken*, *Dullert*, *van Heemskerk*, *van Hoevëll*, *Meeussen*, *Poortman*, *Sloet tot Oldhuis* en *van Zuijlen van Nijevelt* is in de tweede kamer een voorstel ingekomen, tot afschaffing van den accijns op het geslagt. Wordt dit aangenomen, dan vallen de finantieele ontwerpen der regering van zelve. Er is besloten dit voorstel in overweging te nemen.

De tweede kamer heeft voorts, met toestemming der regering, besloten de beraadslagingen over al de finantieele voorstellen, zoowel van de regering als van de leden, uit te stellen tot na Januarij, zoodat op dit oogenblik alles ongeprejudicieerd blijft en de wet op de middelen, zoo als zij daar ligt, zal aangenomen worden.

Er is een tractaat met Belgie gesloten op den voet van gelijkheid, wat den in- en uitvoer betreft, tusschen vreemdelingen en ingezetenen, met uitzondering van den invoer in Belgie van ruw zout, visch en eenige Fransche producten. In dat tractaat is echter in West-Indië gelijkheid tusschen Belgen en Nederlanders vastgesteld, wat den uitvoer betreft, en belooft de noodige stappen bij de wetgevende magt te doen, om die gelijkstelling ook voor Oost-Indië te verwerven.

STATEN-GENERAAL.

Discussie over hoofdstuk XI (departement van Koloniën) der staatsbegrooting voor 1858.

(Zitting van 28 November).

De heer Stolte wenscht een punt te bespreken, dat in den laatsten tijd zeer de aandacht onzer groote koopsteden heeft getrokken. Hij bedoelt namelijk den maatregel, door het ministerie van kolonien genomen, om met den aanvang van het aanstaande jaar de courtage der makelaars te verminderen met ½ gedeelte. Hij heeft zich afgevraagd, wat toch de aanleiding tot dien maatregel is geweest, en dan heeft hij gedacht dit: de omstandigheid, dat bij de remise-rekening blijkt, dat de courtage der makelaars jaarlijks klimmende is. Maar dit is juist eene gelukkige omstandigheid, veroorzaakt door het enorme stijgen der producten en die dus enorme winsten opleveren. Spr. is verzekerd, dat de minister bij zulken maatregel alvorens het advies der Handel-maatschappij zal hebben ingewonnen. Die Handel-maatschappij heeft in de laatste jaren veel voor eigen rekening gedaan en daardoor ook meer aan hare roeping beantwoord. Maar als nu die maatschappij een advies uitbrengt in eene zaak, waarin zij zelf betrokken is, dan is zij regter in haar eigen zaak. Hij zou dus wenschen, dat hieromtrent het gevoelen der kamers van koophandel wierd ingewonnen.

De heer Gevers Deynoot bespreekt het belangrijk punt der stoompakketvaart in onze Oost-Indische bezittingen. Den 11den December 1856 heeft hij over dit onderwerp gesproken. De *Minister van Koloniën* heeft toen geantwoord, dat hij in deze zaak de meeste belangstelling betoont. Sedert is die zaak echter niets gevorderd. Het is evenwel eene kwestie van het hoogste belang en de traagheid der regering op dit punt is hem dus onverklaarbaar Spr. bewijst die traagheid door eene opgave van den loop dezer zaak sedert het vorig jaar tot het opstel in de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* van 16 April 1857. Hij had verwacht dat de regering toen gebruik hadde gemaakt van de haar gedane aanbiedingen, maar dit is niet geschied. De tweede kamer heeft toen het initiatief genomen en, in het voorloopig verslag over het ontwerp nopens het koloniaal batig slot over 1855, haar gevoelen daaromtrent medegedeeld; de regering heeft daarop vier maanden later geantwoord, maar spreker gelooft niet, dat de kamer in dat antwoord kan berusten. Hij wijst er ook op, dat de heer Rochussen, die reeds voor drie jaren de aandacht der regering hierop had gevestigd, destijds in deze kamer de zaak zeer heeft ondersteund. Spreker wenscht dus hieromtrent eene bevredigende oplossing.

De heer Sloet tot Oldhuis zal thans niet over de buitenbezittingen het woord voeren, maar enkele punten, *Java* betreffende, behandelen.

In de *eerste* plaats wijst hij op de noodzakelijkheid van eene wijziging der handelswetgeving in *Nederlandsch-Indië*. Meer dan ooit wordt daaraan tegenwoordig dringende behoefte gevoeld. Hij heeft laatstelijk in een geschrift al de gebreken van het stelsel, daar in toepassing, uiteengezet. Hij veronderstelt dat dit bij den minister bekend is en hij zal dus daarover niet uitweiden. Maar er is toch één punt, dat hij thans ter sprake wil brengen: hij gelooft dat de herziening der handelswetgeving in *Indië* ook uit een staatkundig oogpunt hoogst wenschelijk is. Het lijdt immers geen twijfel, of onze Indische handelstarieven moeten de algemeene denkwijze van den wereldhandel tegen ons in het harnas jagen, als men in aanmerking neemt, dat er artikelen zijn die met 50,

60 à 70 pct. bij invoer belast zijn. Een matig tarief integendeel zou ons de sympathie der vreemde natien doen verwerven. Nu vraagt hij: waarom vertraagt men dan toch zoodanige hervorming? Hij meent dat daarvoor drie redenen moeten worden bijgebragt: 1°. De vrees van vermindering onzer inkomsten. Hij kan die vrees niet deelen. Onze handel in *Indië* is toch voor onbeperkte uitbreiding vatbaar, en hij twijfelt er niet aan, dat de handel bij vermindering van regten nog grooter zal worden; 2°. Misschien is de oorzaak gelegen in de differentieele regten. Men ducht welligt tegenstand van onze fabrijknijverheid. Hij weet echter niet, of eene goede staatkunde medebrengt daarvoor te zwigten. Immers jaren lang is de fabrijknijverheid beschermd; als zij nu nog niet op de hoogte is, om met het buitenland mede te dingen, dan gelooft hij dat dit nooit het geval zal worden. Hij wil geen schokken doen ontstaan, maar hij wenscht eene trapsgewijze afschaffing der differentieele regten in *Indië*. 3°. Misschien ligt de reden der vertraging in de moeite om een nieuw tarief zamen te stellen. Spreker merkt echter op, dat die moeite zoo groot niet kan zijn. Over de wetenschappelijke inrigting van het tarief kan geen verschil meer bestaan. De behoeften der Indische maatschappij zijn ook bekend, dus ook dat kan geen bezwaar opleveren. Hij waarschuwt vooral tegen eene partieele herziening van het tarief, hetgeen z. i. gelijk staat met een nieuwen lap op een ouden lappendeken.

Zijn *tweede* punt betreft het zoutmonopolie. Hij is uit den aard der zaak geen voorstander van monopolies. Maar het zoutmonopolie kan hij als een eigenaardigen vorm van belasting in het Oosten dulden. Maar dan vordert hij ook, dat het zout van goede kwaliteit zij. Daarover zijn toch vele klagten ontstaan, als over de zwarte kleur van het zout, dat het vermengd is met vuile bestanddeelen, over den bitteren smaak enz. Hij wenscht, dat de minister deswege eenige berigten inwinne.

Het *derde* punt, dat hij behandelt, acht hij eene zaak van hoogst zedelijk kwaad, namelijk het pandelingschap, dat nog steeds vooral op de buitenbezittingen bestaat, niettegenstaande art. 118 van het regeringsreglement bepaalt, dat op *Java* en *Madura* het nemen van pandelingen verboden blijft, en dat dit verbod door den gouv gen. op die gedeelten van de bezittingen buiten *Java* en *Madura* wordt toegepast, waar de maatschappelijke toestand het gedoogt. Ook dienaangaande wenscht hij eenige inlichtingen te bekomen.

Zijn *vierde* punt geldt het herstel van het Indisch muntwezen. Hij herinnert, dat hij in der tijd tegen het ontwerp tot regeling van het Indisch muntwezen heeft gestemd, omdat hij eene trapsgewijze uitvoering uiterst gevaarlijk achtte. De nadeelen nu, die hij gevreesd had, schijnen zich maar al te zeer te verwezenlijken. Hij meent dus dringend te moeten verzoeken, dat de regering alles aanwende, opdat het herstel zoo spoedig mogelijk zijn volkomen beslag erlange.

In de *vijfde* plaats moet hij zijn leedwezen betuigen, dat, niettegenstaande het vertrouwen, dat zoowel de tegenwoordige minister als zijn voorganger hem inboezemt, hij zich niet voor het aanhangig hoofdstuk kan verklaren. Daarin verzoekt hij den min, niets persoonlijks te zien; hij zal zijne stem tegen het hoofdstuk uitbrengen, omdat de voortdurende geheimhouding der Indische administratie hem toeschijnt eene inbreuk op de grondwet te maken. Immers daardoor wordt de vertegenwoordiging verhinderd van den gang der Indische zaken kennis te nemen, en die mag z. i. haar niet ontbreken, wil zij de zaken rigtig beoordeelen. Hij hoopt, dat de minister, ook met het oog op de misbruiken, die er uit kunnen voortvloeijen, er op bedacht zij die geheimhouding op te heffen, welke in het buitenland een onregtvaardigen dunk van ons land moet doen ontstaan. Eindelijk hoopt hij, dat het vast te stellen drukpersreglement zal kunnen lenigen een reglement, dat een doorn in het oog der goedgezinde Nederlanders is. Hij hoopt dan later weer zijne stem aan de begrooting te verleenen, want het is hem aangenamer met de regering mede te werken dan tegen haar te opponeeren, vooral bij de erkenning van het vele goede, dat in de laatste jaren is tot stand gebragt.

De heer *van Hoëvell* zal bij deze gelegenheid niet spreken over de algemeene beginselen van de koloniale politiek. Als de discussie over het koloniaal batig slot eerlang zal plaats hebben, zal zich de gelegenheid daartoe voordoen. Hij zal zich thans uitsluitend bepalen tot de beschouwing van eenige handelingen van den minister van kolonien, die geheel van de koloniale politiek zijn afgescheiden. Hij zal dus alleen het oog vestigen op de handelingen van den minister als administrateur. Hij moet dan zeggen, dat hij te leur gesteld is, over hetgeen de minister heeft verrigt of nagelaten. Tot de eerste kategorie brengt hij: 1o de uitvoering van de muntwet. De eerste woorden van den minister, in de kamer gesproken, waren eene lofrede op zijn voorganger ten aanzien van de behandeling die aangelegenheid. Alles was verrigt, zeide de min. om eene goede en goedkoope Indische munt te verkrijgen. Reeds drie of vier maanden later stond de munt stil. Er werden geene centenplaatjes meer geslagen. Het gevolg daarvan was 1o, een proces, en 2o. dat de uitvoering der muntwet tot dusverre gesmoord werd. Hij zal de nadeelen daarvan thans niet uiteenzetten. Zij blijken voldoende uit het voorloopig verslag van de kamer. Maar toen nu de muntwet moest worden uitgevoerd, heeft de minister, ofschoon wetende dat eene verlenging van den termijn, daartoe gesteld, onmisbaar was, gemeend dien termijn niet te moeten verlengen. Daardoor ontstond de vraag, wat de gouv. gen. op 1 Sept. jl. zou doen? De minister was gerust; in de talrijke artikelen van het regerings-reglement zou de gouv. gen. zeide de min., wel een artikel vinden, om zich uit den nood te redden. En wat blijkt er nu uit de laatste berigten uit O. I. ontvangen? Dat er niets is gedaan en derhalve de recepissen wettelijk geene waarde meer hebben. Nu vraagt spreker of dat nu de toestand is en zoo ja, of hij dan niet is teleurgesteld in de wijze van de uitvoering der muntwet; — 2o. die teleurstelling heeft hij ook ondervonden ten aanzien van de pakketvaart. Dat is eene zaak, waarin velen hoog gewigt stellen. Dat verdient ook de meeste belangstelling. De minister heeft dit dan ook zelf dikwerf erkend. Wat daaromtrent is voorgevallen, staat ieder nog levendig voor den geest en wat is er nu de uitkomst van? Dat er regtmatige klagten ontstaan zijn van de zijde van hen, die concessien hebben aangevraagd en dat er geen pakketvaart nog bestaat. — 3o. Ook de geschiedenis van de makelaars-courtage levert hem teleurstelling op. Er is een besluit genomen, dat hij thans niet zal beoordeelen, maar als de regering een besluit neemt, dan moet het ten uitvoer gelegd worden. Dat heeft de minister niet gedaan, maar hij heeft het besluit uitsluitend toegepast op de ongelukkige makelaars in tin en van assurantie. — 4o. Het drukpers-reglement.

Van al de verordeningen, die het regerings-reglement ter vaststelling voorschrijft, is in de eerste plaats uitvoering gegeven aan art. 110. Er scheen toch de grootste behoefte aan een drukpersreglement te bestaan. De minister heeft dit besluit in het leven geroepen en toen dat stuk bekend werd, wekte het eene algemeene verontwaardiging, zoowel in Ned. Indië als in Nederland, zoodat deze vergadering zich de zaak heeft aangetrokken. Er werden discussien daarover gevoerd, er had eene stemming plaats, en de minister heeft kunnen ontwaren, dat zijn werk, op weinige stemmen na, eene algemeene afkeuring heeft ondervonden. De kamer heeft besloten den minister uit te noodigen dat werk te herzien. Nu heeft de minister op de vraag, hoe het met die herziening stond, geantwoord, dat hij deswege met den gouverneur-generaal in correspondentie was getreden. Het zou spreker nu aangenaam zijn te vernemen, of die correspondentie reeds eenige vorderingen heeft gemaakt en eenige resultaten heeft opgeleverd. Men schijnt echter in Indië op dit oogenblik ten aanzien van het drukpers-regl. op denzelfden weg voort te hollen, want de gouv. gen. heeft nog den 16 Junij jl., een besluit genomen, dat den beoefenaren der wetenschap bij uitsluiting treft. Op de vraag, deswege in het voorloopig verslag gedaan, heeft de minister gezegd, dat dit besluit ten doel had de verzekering van het gouvernementsregt van eigendom op wetenschappelijke verzamelingen, instrumenten en dergelijke, en dat de minister den gouv. gen. heeft uitgenoodigd hem in te lichten nopens de beweegredenen, die tot het nemen van dat besluit hebben geleid. Het blijkt echter uit den inhoud van dat besluit, dat daarin niets voorkomt van instrumenten of iets dergelijks, maar dat daarin gesproken wordt van vruchten des geestes. Het heeft daartoe uitsluitend betrekking. Men moet zich, volgens het besluit, schriftelijk aan het gouvernement verbinden, niets te publiceren, zonder voorkennis van het gouvernement, en, als men dit evenwel doet, dan verliest men zijn pensioen. Dat besluit is genomen na hetgeen omtrent het drukpers-reglement is voorgevallen, zoodat het overtuigend blijkt, dat men op den weg van dat reglement voorholt.

Tot de *tweede* kategorie overgaande, waarin spr. bespreekt, wat de min. heeft nagelaten, wijst hij ten 1°. op de hervorming van de akademie te *Delft*. Sedert jaren is daarop in deze kamer aangedrongen. Zij wordt volstrekt vereischt, zoowel in het belang van de jongelieden en van de ouders, als in dat van de dienst. Met regt had men mogen verwachten, dat vooral deze minister aan die hervorming de hand zou slaan. Den 2den Maart jl. bleek het hem echter, dat die verwachting verkeerd was geplaatst. Al wat men in 1848 tegen de Delftsche akademie had ingebragt, was door eenige milde maatregelen van het gouvernement, volgens den minister, verdwenen. Thans is men op de zaak op nieuw teruggekomen, en nu antwoordt de minister, dat de regering genegen is, in de opleiding van ambtenaren voor de Indische dienst aan de akademie te *Delft* de noodige verbeteringen aan te brengen en dat daartoe reeds overwegingen tusschen de hoofden der departementen van binnenlandsche zaken en van kolonien hebben plaats gehad. Spreker vraagt hoe hij dat antwoord moet verstaan. Hij vreest, dat, als er nu eerst overwegingen plaats hebben, de zaak nog niet ver gevorderd is. Die overwegingen schijnen toch eindeloos te duren. Intusschen blijft de akademie te *Delft* op denzelfden voet tot groot nadeel van het algemeen belang. 2°. De min. ziet zonder schroom, dat vreemde invloed zich al meer en meer in *Indië* uitbreidt. De min. schijnt de gevaren, die daaruit kunnen voortvloeijen, te ontkennen. Zoo vroeg spr. laatst van den Min. inlichtingen nopens de in-bezitneming der *Kokos-eilanden* door de Engelschen. De min. heeft toen daarop geantwoord, de in-bezit-name erkend, maar er bij gevoegd, dat zij nooit tot *Nederland* hebben behoord: zij waren nooit door *Nederland* bezet. Reeds toen kwam het spreker voor, dat dit eene allergevaarlijkste leer was. Maar nu zijn er aan den minister eenige andere vragen deswege gedaan, o. a. of de voortbrengselen der *Kokos-eilanden*, die op *Java* worden ingevoerd, zijn beschouwd geworden als voortbrengselen van vreemden oorsprong. De minister heeft, bij gemis aan bepaalde opgaven bij zijn departement, die vraag niet kunnen beantwoorden. Spreker meent echter te weten, dat de producten van die eilanden in Indië zijn ingevoerd, zonder toepassing van het stelsel van differentieele regten. Hij vraagt het, hoe men dit heeft kunnen doen, zoo zij geene Ned bezittingen zijn. Bovendien herinnert spreker, dat er van wege het departement van kolonien eene kaart is uitgegeven, waarop gesteld is, dat de *Kokos-eilanden* vroeger tot de Ned bezittingen hebben behoord en op nieuw in het bezit daarvan zijn. Hij beschouwt die zaak als van gewigtigen aard Immers, die eilanden zijn van veel belang voor de zeevaart, maar ook uit een strategisch oogpunt beschouwt hij het hoogst ondoelmatig, dat die eilanden in het bezit van de Engelschen zijn. Al neemt hij aan de stelling van den minister, dat het eene fout zou zijn geweest, ons daar te vestigen, dan gelooft hij toch, dat het nog veel verkeerder is, zoo de Engelschen zich daar vestigen. Hij acht dit voor ons nog veel gevaarlijker. Hij doet daarbij opmerken, dat die eilanden zijn in bezit genomen van Australie uit en verklaard te zijn Engelsch grondgebied· Als men nu de gebeurtenissen van de laatste jaren nagaat, dan moet men zeggen, dat juist van die zijde ons van lieverlede het gevaar dreigt. Die kolonien zullen eenmaal daar een groot overwigt uitoefenen en het is juist het gouv. van die Britsche kolonie, dat de *Kokos-eilanden* in bezit genomen heeft Nu is hij teleurgesteld, dat de Nederlandsche regering het voor uitgemaakt houdt, dat England regt op die eilanden heeft — 3o De min. heeft niet beantwoord het grondwettig bezwaar, dat geopperd werd over de niet regeling van het beheer en de verantwoording der koloniale geldmiddelen. Hij herinnert, wat daaromtrent vroeger is voorgevallen en dat de voorganger van den minister wel degelijk een ontwerp tot dat einde had aangeboden, dat echter onaannemelijk werd geoordeeld In het voorloopig verslag dat deswege werd opgemaakt, werd duidelijk uiteengezet hoe aan het grondwettig voorschrift kon worden voldaan Nu vraagt hij of de zaak eenigzins is gevorderd. Men wil de afdoening van deze aangelegenheid doen afhangen van de behandeling der comptabiliteitswetten. Hij heeft hooren mompelen, dat die ontwerpen bij den raad van state zijn aangenomen, dat zij spoedig worden voorgedragen; wie verzekert dat zij tot stand gebragt worden en dat niet een ander minister van finantien het werk weder moet opvatten. Maar zeker is het, dat, zoo lang men den regel vasthoudt, dat eerst de comptabiliteitswetten moeten worden vastgesteld, ook de millioenen der kolonien zonder contrôle blijven. — Afgescheiden van dat alles, gaat de minister voort eene begrooting aan te bieden van omstreeks eene tonne gouds tot bestrijding van de kosten van zijn departement. Hoezeer er dikwerf op is aangedrongen dat al de uitgaven, die hier te lande voor de kolonien worden gedaan op de begrooting worden geplaatst, doet de minister dat niet. Integendeel er wordt hier te lande opgerigt een koloniaal invalidenhuis. Dit geschiedt wederom buiten de begrooting, zonder contrôle. Hij vraagt het, waar zal dit eindigen? Dit laatste was voor hem sedert jaren en is ook nu de hoofdreden, waarom hij *tegen* dit hoofdstuk zal stemmen.

(Wordt vervolgd.)

NEDERLAND.

Z. M. heeft tot belooning dergenen van de zee- en landmagt in Neêrl. Indië, die zich bijzonder hebben onderscheiden bij de, in de maand April ll., plaats gehad hebbende expeditie naar de noordkust van het eiland Flores, en meer bepaaldelijk bij gelegenheid van de landing in de baai van Rioem, en het daar plaats gehad hebbende gevecht tegen zeeroovers op den 21sten April ll., *benoemd:* tot ridders 4de kl. van de militaire Willemsorde, den luit. ter zee 1ste kl. *J. Andreae*, comm. en den luit. ter zee 2de kl. *F. H. P. van Alphen*, eersten offic. beiden aan boord van den schroefschoener Montrado; den luit. ter zee 2de kl. *P. Rootzant*, eersten offic., den marinier 3de kl. *A. Oppen*, beiden aan boord van het stoomschip Samarang, en den 2den luit. *F. C. P. Varkevisser*, van de inf. in O.-Indië. 2o. eervol doen vermelden, bij afzonderlijke dagorders, zoo in Indië als in Nederland: den luit. ter zee 1ste kl. *J. van Ommen*, comm. van het stoomschip Samarang; den luit. ter zee 2de kl. *J. P. Uyttenhoven;* den offic. van gez. 2de kl. *H. L. Vernhout;* den 1ste bootsman *J. D. Goppel* en den korp. der marin. *S. P. Sterkman*, allen dienende aan boord van den schroefschoener Montrado; den 1ste bootsmansmaat *A. W. Kruiswegt*; den vuurstoker 2de kl. *F. Philips*, en den matroos 2de kl. *J. B. Kentgens*, allen behoorende tot de rolle van het stoomschip Samarang, mitsgaders den serg. *C. Kraaikamp*, van de inf. in O.-Indië; tot 2de luit. bij de artill. van het leger in O.-Indië: de sergt. *G. Geertsema* en *H. van den Hoek*, van het 3de reg. vesting-artill.; — *gedetacheerd* voor den tijd van 5 jaren bij het wapen der artill. bij het leger in O.-Indië, den 2den luit. *W. C. de Jongh*, van het 2de reg. vesting-artillerie; — *overgeplaatst* den offic. van gez. 3de kl. *H. D. Roskes*, van de zeemagt, in rang en ancienneteit bij het leger in O.-Indië; den offic. van gez. 3de kl. *F. X. J. van Opdorp*, bestemd voor de dienst in O.-Indië, in zijnen rang bij de zeemagt.

— Z. M. heeft *gedetacheerd* voor vijf jaren bij de artillerie in Oost-Indië, den 1sten luit. *C. M. J. W. Rijnen*, van den staf.

Benoemd: tot leden der commissie, belast met het onderzoek der jaarlijksche algem. koloniale rekening over 1856, onder voorzitterschap van den min. van kolonien, mr. *C. van der Leck de Clercq* en jhr. *T. A. M. A. van Andringa de Kempenaer*, leden van de eerste kamer der staten-generaal; jhr. mr. *W. T. Gevers Deijnoot* en jhr. *J. A. C. A. van Nispen van Sevenaer*, leden van de tweede kamer der staten gen.; *J. D.* graaf *van Rechteren van Ahnem* en mr. *J. T. Netscher*, leden van den raad van state; mr. *T. W.* baron *van Zuijlen van Nijevelt* en *O. W. Hora Siccama*, leden van de alg. rekenk; deze commissie zal, als secretaris, worden bijgestaan door mr. *L. W. C. Keuchenius*, fung. secret-gener. bij het dep. van kolonien.

— *Ontslagen eervol:* op verzoek, tegen 1°. Januarij 1858, den minister van oorlog *Forstner van Dambenoy*, onder dankb. en hem tevens benoemd tot minister van staat.

— Door het departement van finantien is het volgende overzigt medegedeeld van de opbrengst der middelen over de maand November en over de eerste elf maanden van 1857, in vergelijking met die over dezelfde tijdvakken van het vorige jaar:

Dir. belast.: Nov. 1857 *f* 1,712,864 54½, 1856 *f* 1,590,944.62½; *In- en uitgaande regt. en scheepvaartregten:* 1857 *f* 356,948.21; 1856 *f* 336,546 87; *Accijnsen:* 1857 *f* 1,901,279.97; 1856 *f* 2,092,316.89; *Waarb. en belasting der gouden en zilveren werken:* 1857: *f* 18,340.09; 1856 *f* 18,478.12; *Indirecte belastingen:* 1857 *f* 901,326.27½; 1856 *f* 1,020,481.78½; *Posterijen:* 1857 *f* 131,999.67, 1856 *f* 139,602.26; Tot-gen. 1857 *f* 5,022,757.96, 1856 *f* 5,198, 370.55; en van de elf eerste maanden van 1857 *f* 52, 018,157.01½, 1856 *f* 51,393,048.54.

Rotterdam, 7 Dec. Het is thans bepaald tegengesproken, dat de generaal Omphal naar Londen zou vertrekken, om officieel de hand van de tweede dochter van koningin Victoria voor den prins van Oranje te vragen.

— In den avond van 20 December vertrok van Leiden, ter requisitie van den burgermeester van het nabij gelegen Noordwijk, een 14tal manschappen der rijdende artillerie derwaarts, ten einde aldaar de orde te handhaven, welke, ter gelegenheid van de stranding van een schip, gevaar liep. Naar wij vernemen is de orde aldaar hersteld.

ENGELAND.

Het Engelsche parlement is den 3 Dec. geopend. De troonrede, is vrij kort ten opzigte van den finantieele krisis, waarin het land verkeert; van meer belang zijn de zinsneden aangaande de Indische aangelegenheden. In deze zinsneden betreurt H. M. de daar geleden verliezen en zwaait hoogen lof toe aan den moed en de krachtsontwikkeling der Europesche bevolking, zoowel der burgerlijke als der militaire; te gelijk betuigt de koningin hare tevredenheid over den goeden uitslag der Engelsche wapenen, nog voor dat de Europesche versterkingen waren aangekomen, met de bijvoeging, dat de meeste Indische vorsten aan de zaak van Engeland getrouw zijn gebleven. Daarentegen zwijgt de rede geheel over de voornemens der regering, betreffende de O. I. Compagnie. Behalve hetgeen aangaande de parlementaire hervorming gezegd wordt, behelst de troonrede niets, wat bijzondere aandacht verdient en kan als zoodanig tamelijk onbeduidend geacht worden.

Reeds zijn de beraadslagingen in het parlement begonnen. De heer Disraeli heeft in het Lagerhuis en lord Derby in het Hoogerhuis aan de regering verweten, dat zij noch tegen den Indischen opstand, noch tegen de verwikkelingen van de finantieele krisis op hare hoede geweest is; de eerste heeft de bill van indemniteit voor de opheffing van het charter der bank niet willen toestaan, voor en aleer hij met de finantieele plannen van het bestuur bekend zou zijn. Sommige leden zijn zelfs zoo ver gegaan van te betoogen, dat men de bank het regt om banknoten uit te geven moest ontnemen. Het gouvernement werd in het Hoogerhuis door den hertog van Argyle en lord Granville, en in het Lagerhuis door lord Palmerston verdedigd. Laatstgenoemde heeft den eisch, om met de bedoelingen der regering ten opzigte van de bank bekend gemaakt te worden, van zich geworpen en bij deze gelegenheid gewezen op de goede verstandhouding, die op dit oogenblik tusschen Groot Brittannie en de overige mogenheden bestaat. Beide huizen hebben daarop het adres van antwoord aangenomen.

— Het huwelijk van den koning van Portugal zal in de maand April plaats hebben. Tegen dien tijd zal de prinses von Hohenzollern zich naar Londen begeven, van waar zij naar Portugal op reis zal gaan. De flotille die bestemd is de prinses naar Portugal over te brengen, staat onder bevel van den hertog van Oporto, broeder des konings. De gele koorts rigt te Lissabon bij voortduring groote verwoestingen aan, doch schijnt evenwel volgens de laatste tijdingen toch iets of wat te verminderen.

FRANKRIJK.

De Fransche regering heeft een niet onbelangrijken maatregel genomen, om aan de arbeidende klasse in de tegenwoordige tijdsomstandigheden te hulp te komen.

De *Moniteur* van heden behelst namelijk een keizerlijk decreet, waarbij aan het ministerie van binnenlandsche zaken een crediet van een millioen francs wordt geopend, welke gelden moeten worden gebruikt, deels ten behoeve van den aanleg van werken van gemeentelijk nut, en die voor het andere deel over de bureaux van weldadigheid moeten worden verdeeld. In het rapport, hetwelk dit decreet vergezelt, doet de heer Billault, minister van binnenlandsche zaken, uitkomen, dat de geldkrisis in het buitenland eene vermindering van den arbeid in Frankrijk heeft doen ontstaan. Het voormelde crediet wordt alzoo toegestaan, om den nood der arbeidende klasse te verligten, vooral in het departement Ardèche, waar bovendien door de overstroomingen veel ellende is veroorzaakt.

Parijs, 23 December. De sluiting van de havens der Zwarte-Zee door *Rusland* wordt niet alleen door *Engeland*, maar ook door de Porte zeer euvel opgenomen. Laatstgenoemde mogendheid laat thans de gelegenheid

om daartegen op te komen, zoo veel te minder voorbijgaan, omdat haar protest later welligt niet dezelfde ondersteuning bij de overige mogendheden vinden zou. Reeds is dan ook eene nota over deze aangelegenheid aan het cabinet van Weenen gezonden en men wil hier met vrij veel zekerheid weten, dat eene gelijkluidende nota aan al de mogendheden, die het *Parijsche* vredestractaat onderteekend hebben, zal worden overhandigd. Wanneer men zich den tijd herinnert, die de zending van prins Mentchikoff naar *Constantinopel* onmiddelijk vooraf gaat, dan maakt het een eigenaardigen indruk, als men overweegt, dat het nu de Porte is, die niet toegeven wil, dat Rusland zijn eigene havens aan de Zwarte Zee sluit.

Ook de Engelsche commissaris voor de regeling der *Russisch Turksche* grenzen, de kolonel Simons, is reeds, even als voor eenige dagen het Fransche lid dezer commissie, hier aangekomen en begeeft zich naar Londen.

Volgens de Engelsche dagbladen zal de heer von Brünow weder als Russisch gezant naar Londen terugkeeren. De tegenwoordige Engelsch gezant te St Petersburg, lord Wodehouse zal door lord Bloomfield vervangen worden.

DUITSCHLAND.

De koning van Pruissen neemt in beterschap toe.

— Te Berlijn is het gerucht in omloop, dat de koning zou abdiceren ten guhste van zijn broeder, den prins van Pruissen, en dat deze laatste dit voorbeeld zou volgen ten gunste van zijn zoon.

— Men gelooft dat de Pruissische landdag den 9 of 11den Januarij zal geopend worden. De regering zal een voorstel indienen tot opheffing van de wet op den interest.

— Den 11den Dec. heeft, in een plegtig gehoor, in tegenwoordigheid van een groot aantal militaire en burgerlijke autoriteiten, de graaf Lavradio, portugeesch gezant bij het engelsche hof en thans met eene bijzondere zending belast, te Dusseldorp, namens zijnen meester, koning Dom Pedro V, officieel aanzoek gedaan om de hand der prinses Stephanie von Hohenzollern Sigmaringen. Nadat de toestemming, zoowel van de zijde der prinses als van hare doorluchtige ouders, verworven was, ontving de toekomstige koningin van Portugal de gelukwenschen der leden van het Portugesche gezantschap en van de hooge Pruissische generaals en burgerlijke autoriteiten. Aan den galamaaltijd, die vervolgens ten hove gehouden werd, bragt de prins von Hohenzollern den feestdronk op den koning van Portugal uit, en wees daarbij op de bewonderenswaardige en menschlievende wijze, op welk zich die jeugdige monarch onder de groote beproevingen heeft gedragen, die zijne schoone hoofdstad getroffen hebben, en hoe hij daardoor getoond heeft, de hem opgedragene hooge roeping volkomen waardig te zijn. Des avonds woonde het hof met al de aanzienlijke voorname personen, de feestelijke voorstelling in den schouwburg bij.

— De commissie, belast met het onderzoek nopens de oorzaak van de ramp te Mainz, heeft een rapport uitgebragt, volgens hetwelk het kruidmagazijn door den onderofficier Wimmer is in brand gestoken.

— Dezer dagen is eene belangrijke regtskwestie beslist. Een Israeliet, dr. Levit, te Horic (Boheme) weigerde zijn jong geboren zoon te laten besnijden. Door den rabbijn daartoe aangespoord, verdedigde hij zich in eene openbare memorie, waarin hij de gronden voor zijn besluit ontwikkelde. De zaak kwam voor de regtbank, die besliste, dat geen rabbijn verpligt kan worden een onbesneden kind als lid van de Israëlitische gemeente te erkennen, met bevel, dat dr. Levit zijn zoon of moest laten besnijden en in de Israëlitische godsdienst laten opvoeden, of hem moest laten doopen en in de Christelijke godsdienst laten onderwijzen, daar geen onderdaan geduld kan worden, die niet lid was van een erkend genootschap.

— De hertog van Anhalt-Dessau-Köthen had onlangs zijne grondbezittingen in Taurie verkocht en onder andere bedongen, dat de nieuwe bezitter hem 200 Taurische steppenpaarden zal moeten leveren. Deze hebben nu den moeijelijken marsch van meer dan 300 mijlen, in 80 dagen, afgelegd en zijn reeds behouden te Dessau aangekomen. Onder de personen, die deze wilde, maar heerlijke paarden derwaarts hebben gebragt, bevinden zich ook eenige Tartaarsche paardenhoeders, die in hunne nationale kleederdragt veel opzien baren. Deze paarden worden, als eene groote aanwinst voor de veredeling der rassen in Duitschland, beschouwd.

ZWITSERLAND.

Men zal zich herinneren, dat tusschen het canton Waadland en de uitvoerende magt der Zwitsersche republiek een spoorweg conflict ontstaan was. Deze kwestie voor de bondsvergadering gebragt zijnde, is, gelijk reeds voor eenige dagen gemeld is, de regering door dat ligchaam in het gelijk gesteld. Thans verneemt men per telegraaf, dat de staatsraad in denzelfden zin uitspraak heeft gedaan. Hierna hebben de autoriteiten van Waadland verklaard, dat het canton zich thans op een loyale wijze aan de laatste uitspraken zal onderwerpen, zoodat hiermede de kwestie van de voltooijing der Oron spoorweglinie uit den weg geruimd is.

SPANJE.

De koningin van Spanje heeft een mannelijken erfgenaam gekregen. Daar in dat land nog al veel is dat den regten weg niet gaat, zoo is deze gebeurtenis, die allezins in staat is om in vervolg van tijd het land in moeijelijkheden te wikkelen, er nog bij gekomen. Men weet immers, dat door velen, als een middel tot adhaesie van de Carlistische partij aan de tegenwoordige regering, het voorstel gedaan is, om den zoon van den graaf de Montemolin in het huwelijk te doen treden met de dochter van de koningin *Isabella*, die tot dusverre erfgename was van de Spaansche kroon, een voorstel, waarop velen alsnog hunne hoop gevestigd hadden. Aan dit plan nu is door de geboorte van een prins de bodem ingeslagen.

De paus zal peter zijn van den jonggeboren Spaanschen troonopvolger, en bij diens doop door zijnen nuntius te Madrid worden vertegenwoordigd.

— Uit Madrid wordt gemeld, dat de prins, waarvan de koningin bevallen is, den 9den December gedoopt is. Bij die gelegenheid is eene amnestie verleend voor alle staatkundige misdrijven, terwijl tevens een aantal bevorderingen bij het leger hebben plaats gehad. Aan ridderordes heeft het mede niet ontbroken.

ITALIE.

De zitting van de kamer van afgevaardigden te Turin werd, den 14den December, door den koning in persoon geopend. Z. M. heeft bij die gelegenheid eene troonrede uitgesproken, waarin hij de hoop uitdrukte, dat de nieuwe kamer, even als de oude, aan het gouvernement eene loyale medewerking zal schenken, die alleenlijk in staat is het de noodige kracht te geven voor de toepassing en ontwikkeling der liberale grondbeginselen, die den onwrikbaren grondslag vormen der nationale instellingen. De koning verklaart wijders, dat de diplomatieke betrekkingen met Oostenrijk nog altijd afgebroken zijn, zonder dat daardoor stoornis gebragt is in de civiele en handelsbetrekkingen der beide landen. Het evenwigt tusschen de ontvangsten en uitgaven, zegt Z. M., kan door groote spaarzaamheid hersteld worden, hetgeen niet wegneemt, dat men tot het crediet de toevlugt zal moeten nemen, ten einde de groote ondernemingen van Spezzia en den berg Cenis tot een goed einde te kunnen brengen.

Aardbeving te Napels.

In de officieele Courant der beide *Sicilien* leest men, omtrent de aardbeving, die in het koningrijk *Napels* heeft plaats gehad en waarvan men bereids per telegraaf het berigt ontving, de volgende bijzonderheden.

Te *Napels* werden, in den nacht van den 16den op den 17den December, twee schokken gevoeld, de eerste ten 10 ure 10 minuten, durende vier à vijf seconden, de tweede twee minuten later, 25 seconden aanhoudende. De laatste was zoo gevoelig, dat de beide klokken van het koninklijk observatorium er door stil stonden. Buitendien grepen er, tusschen 3 en 5 uren in den morgen, nog twee schokken plaats, die bijna niet gevoeld werden.

De berigten van Caserta, Nola, Aversa, Pottioli, Salerno en Avellino melden het zelfde ter dier plaatsen. In het vorstendom Citerieure, te Eboli en Compagna waren de beide eerste schokken sterker gevoeld, doch men had geene slagtoffers te betreuren.

Te Pavia was de aardbeving ook gevoeld, doch zij had daar geene ongelukken veroorzaakt. Te Castellamare waren twee personen uit de volksklasse omgekomen.

— Berigten van *Napels* van den 18den deelen mede, dat de telegrafische gemeenschap tusschen Eboli en Sala afgebroken was. In de laatste stad had men drie slagtoffers te betreuren; de gevangenis, caserne en andere gebouwen waren beschadigd. Te Atena was de helft der huizen verwoest. Te Padula stortten er een honderdtal in, het aantal dooden aldaar is nog onbekend. Te Polla waren de verwoestingen groot en de slagtoffers talrijk, onder anderen bij de brigade gendarmerie. Te Auletta, Petrosa en Caggiona werden verscheidene personen gedood en een aantal huizen verwoest; te Salerno insgelijks en meer bijzonder twee kerken; het hotel van den Intendant, de caserne der gendarmerie en een klokketoren zijn in de voorstad neergestort, waar door twee vrouwen verpletterd werden. Te Campagna telt men verscheidene beschadigde huizen, waaronder dat van den onderintendant.

Die ongelukken vernemende, heeft de koning zijne ambtenaren gelast geen hulp te sparen en den Intendant bevolen zich in persoon naar de verwoeste plaatsen te begeven, gelijk ook magtiging verleend tot beziging der gelden uit de gemeente en provinciale kassen; om de slagtoffers bij te staan. Het hout der gemeentebosschen zal gebruikt worden om barakken op te slaan.

Uit die berigten blijkt, dat het aantal slagtoffers in stede van 1000 à 1200, gelijk de eerste tijdingen meldden, slechts 100 à 150 beloopt, ofschoon dit reeds zeer te betreuren valt. Te *Napels* en in de omstreken heerscht nog veel ontsteltenis en men vreest voor eene nieuwe katastrophe; niettemin zijn er reeds veel inwoners in de stad terug gekeerd.

Deze aardbeving te *Napels* is de 240ste of 243ste, die sedert de geboorte van Jesus Christus in die stad gevoeld is. *Napels*, *Calabrie* en *Sicilie* schijnen de bakermatten dier verschrikkelijke voorvallen te zijn.

CHINA.

In de *Strait Times* van 30 Januarij komt een, uit de *Hongkong Daily Press* van 18 Januarij overgenomen, berigt voor, houdende, dat de voorgenomen spoedige opheffing der blokkade op de rivier van *Canton* is uitgesteld, dewijl de chinesche dapperen nog in het veld zijn en de omstreken dwingen, om weerbare manschappen te leveren en middelen te verschaffen, ten einde de bondgenooten in *Canton* te belegeren. Ook wordt gezegd, dat de cantonnesche handelaren met elkander zijn overeengekomen, om alle onderhandelingen met de vreemden te staken.

— De *Friend of China* van 16 Januarij deelt de volgende bijzonderheden omtrent Yeh, den gewezen onderkoning van *Canton*, die zich nu als gevangene aan boord van H. M. stoomschip *Inflexible* bevindt, mede:

»Gij vraagt mij het een en ander omtrent Yeh. — Welnu, *Friend of China!* stel u dan iemand voor met eene welgemaakte gestalte, doch de helft langer, met een chineesch hoofd daarop, en dit laatste voorzien van een zeer korten baard en knevel, eene schakering van zwart en grijs. Yeh is 51 jaar oud, 5 voet en 11 duim hoog en zeer dik (van de beschrijving, welke O'Connell van Sir Robert Peel geeft, niet veel afwijkende: een dik gebuikte met 2 linkerbeenen). Zijn levenswijze is zeer eenvoudig. Hij verwijdert zich tegen 7 ure des avonds en staat des morgens om 6 ure op. In den loop van den dag rookt hij bij tusschenpoozen. Zijn maal bestaat uit eenden, varkensvleesch, groenten, rijst en eijeren, daar zijne godsdienst hem als budhist niet toestaat, om ossenvleesch en gevogelte te eten. Het laatste zoude hij niet eten, al zoude men het hem ten geschenke geven. Schapenvleesch is hier tegenwoordig schaarsch en dus kan hij zich deze weelde thans niet veroorloven. Yeh eet weinig, neemt zijn ontbijt en middagmaal alleen aan het eene einde der tafel en gebruikt daartoe de gewone stokjes, even als de lagere klasse zijner landslieden. Zijn drank bestaat alleen uit thee, waarvan hij zich ruim voorzien heeft en waarbij hij eene soort van koek of gebak eet. Op zijne tafel staan voortdurend een tinnen theepot, twee kopjes en schoteltjes, eene altijd brandende lamp en eene groote tabaksdoos. Zelf rookt hij geen opium, doch een paar zijner volgelingen beginnen er het gemis van te gevoelen. Hij heeft 6 volgelingen; een hunner is zijn adjudant, die een koperen knoop draagt en in rang met een vaandrig van ons leger gelijk staat. Yeh heeft hem om zijne getrouwheid beloofd, hem tot kapitein te zullen bevorderen, zoodra hij zich weder op vrije voeten bevindt. Zijne overige volgelingen zijn slechts ondergeschikte bedienden, met uitzondering van één, die te *Hung-Chu* (*Hong-Choo*) magistraat over de politie was, en deze schijnt de kundigste van allen te wezen.

Yeh heeft zich door Morrison, een der attachés van Lord Elgin, terwijl wij voor de Shameen forten geankerd lagen, doen portretteren en lijkt sprekend. Terwijl men met schilderen bezig was, verhaalde Yeh aan Alabastor, den chineschen tolk, hoeveel muiters hij sedert 1854 had doen om het leven brengen, en dit verhaal bragt op zijn anders onnoozel uiterlijk eene levendige uitdrukking. Hij bekende meer dan 100.000 man te hebben laten onthoofden en sprak daarvan als eene groote aardigheid. Hij raadt onze overheden aan, al de oproerige Chinezen over de kling te jagen. Hij begrijpt niet, waarom Lord Elgin, Baron Gros of een der admiraals hem niet is komen opzoeken en verbeeldt zich, dat in hechtenis gehouden te worden door een twee streeps Mandarijn eene vernedering voor zijn hoogen rang is, vooral daar hij zich de derde man van het keizerrijk noemt en een zijner titels die van voogd over den wettigen troonsopvolger is. Hij verschijnt niet op het dek dan alleen, om aan zijne natuurlijke behoeften te voldoen en betoont zich alsdan zeer nieuwsgierig omtrent de grootte en het gewigt onzer kanonnen en verschillende andere voorwerpen. Hij schijnt zeer begeerig te weten, wat men met hem voorheeft. Op dit punt zijn wij echter even onwetend als hij zelf. *Canton*, zoo verbeeld ik mij, is als een schoone droom voor zijn aangezigt verdwenen en ik twijfel er niet aan, of, toen hij zijne vrouw verliet, zal hij gedacht of gezegd hebben: »Vaarwel mijne geliefde! vaarwel voor een poos!", maar ik geloof, dat het lang zal duren, voor hij haar zal terugzien. Hij schijnt echter zijne gevangenschap (want dat is het) met onderwerping te dragen. Er zou dan ook veel meer dan dat noodig wezen, om zijne bedaardheid van geest in verwarring te brengen.

Ingezonden Stukken.

Losse gedachten over de vrijheid van verkeer.

(*Vervolg.*)

Jammer, dat onze hedendaagsche philantrophen, velen desonbewust, die heilrijke spreuk, ter wille van hunne zelfvergoding, zigtbaar in allerlei instellingen, zoogenaamd van weldadigheid, geheel dreigen te verbannen uit de hoofden en harten onzer nijverige bevolking. Wie niet afhankelijk wil zijn van het genadebrood, dat deze of geene menschenvriend hem toewerpt, die moet in den geest van zijnen tijd dat vak uitoefenen, 't welk met zijne verstandelijke en stoffelijke middelen het meest overeenkomt. Naarmate dat vak meer voordeel belooft aan den ijverige en kundige, naar die maate zal het ook meer eischen doen aan hem, die dat groote voordeel verkrijgen wil, want waar een groote prijs te behalen is, daar stroomen allen heên, onverschillig of zij al dan niet voor de hun opgelegde taak berekend zijn, en hoe menigeen die half volleerd is, wordt door den nog grooter breekebeen, hoe kort die ook moge voorthinken, toch onder den voet gebragt, waar de geheel volleerde en volkomen voor zijne taak berekende blijft staan, en ongestoord den weg bewandelt, dien hij als den juisten en regten kent om tot welvaart te geraken.

Half-volleerden en breekebeenen, wat is hun aantal niet groot in ieder land, in iedere stad, waar men klaagt over achteruitgang en verval, en hoe worden hunne jammerkreten over gebrek aan middelen van bestaan en over de moeijelijkheid om voort te komen niet dikwijls met eene medewarigheid aangeboord en met een medelijden begroet, waarover men waarlijk moeite heeft zijn glimlach te verbergen, uit vreeze die zoo welgezinde lui te vertoornen! Kom, laat u niet langer verschalken door die schijnbaar zeer treurige en donkere tafereelen, die de wel ongeoefende in eenig degelijk vak, maar de zeer geslepene in de kunst om medelijden te wekken, van den tegenwoordigen maatschappelijken toestand weet af te malen. De tijd, om zonder kennis en zonder arbeid toch goed voort te komen, is gelukkig voorbij, de enkele uitzonderingen, wie het, tot ongeloofelijke ergernis der minder begunstigden en tot den regel behoorenden, gelukt, bewijzen het voldingend. Immers het legio postjes, waar nog altijd een ongeloofelijk aantal gegradueerden, jongen en ouden, bemiddelden en onbemiddelden naar dingen, zal men toch niet onder die voorregten noemen, want wat is de geldelijke belooning, daaraan verbonden! Ga de tractementen van den hoogsten ambtenaar tot den laagsten hier te lande na, en zeg ons, of die betaling bij een enkelen in verhouding staat tot den stand, waarin de man leven moet — wij wagen het niet te beslissen of er ook wanverhouding is tot de diensten die hij bewijst — leven moet ook nu de zooveel hoogere prijzen van alle levensbehoeften, welke verhooging geheel ten voordeele gekomen is van hen, die als voortbrengers in de maatschappij hunne eigene vrije nijverheid uitoefenen. Het verkrijgen dus van die karig bezoldigde ambten kan waarlijk door geen bekwaam en wakker man een geluk genoemd, of als een voorregt gerooid worden. Integendeel, de zoolangien zijn de paria's onzer maatschappij, en wanneer zij degelijken

arbeid voor zoo karig een loon leveren, dan waarlijk zijn zij de groote weldoeners van den Staat,} die voor ettelijke honderd guldens aan hunne medeburgers een tijd en eene kennis afstaan, die, op andere wijze gebruikt, hun ettelijke duizenden opleveren zou. Maar de zekerheid van de betrekking is het voorregt, dat zij boven anderen bezitten, zegt mogelijk deze of gene, die toch een postje zoo verwerpelijk niet acht, en die zekerheid waarborgt tegen armoede op den ouden dag. Duur gekocht, antwoorden wij hem, want, kommer gedurende zijn geheele leven, kommer op den mannelijken en op den ouden leeftijd, het eene zoowel als het andere, is de koopprijs; dat is zeker, terwijl latere armoede zeer onzeker, ja bijna onmogelijk is voor hem, die werken wilde en werken kon toen het nog dag was, en toen noch duisterheid van oogen, noch stramheid van leden hem hinderlijk waren in het gebruik maken van de een ieder zoo ruimschoots verleende gaven, hoe verschillend dan ook onder de menschen verdeeld. De slecht-betaalde ambtenaar ten onzent is waarlijk geen bewijs van bevoorregting, maar alleen een treurig bewijs, hoe nog zóó velen den lust hebben, om voor weinig gelds hun tijd, zoo kostbaar op andere wijze te besteden, ten behoeve van stad of land, of wat dan ook, af te staan, dat de Regering niet genoodzaakt wordt, door gebrek aan handen, hoogere belooningen aan hare dienaren toe te kennen. Zoo lang het aanbod de vraag overschrijdt, moet de prijs blijven dalen, en, omdat op den duur niets, en dus ook het loon niet beneden de werkelijke waarde kan blijven, moet ten slotte ook de arbeid wel in gehalte dalen, om evenredig te worden aan den prijs. Is dat ware bezuiniging? Neen, ruim loon voor goed werk, tien flinke, maar goed betaalde, ambtenaren voor twintig luije, maar half-betaalde, dát is économie.

Redactie. (*Wordt vervolgd.*)

Marktprijzen te Batavia
10 Februarij 1858.

Koffij, Java nominaal.
——— Padang idem.
Rijst, witte *f* 140 per koyang, weinig vraag.
———Carga « 125 à *f* 135 « geringe voorraad.
Suiker, witte N°. 16 *f* 16,— nominaal.
Gum-Damar, *f* 27 afgedaan.
Gum Elastiek *f* 30 afgedaan.
Wisselkoers op Holland, *f* 102 % schaarsch.
« « Engeland per *f* 11,— p. St. nominaal.
Gouvernement. Geen papier.

te Samarang, 6 Februarij 1858.

Koffij, *f* 25,— geboden.
Suiker, N°. 16 *f* 16,— nominaal.
Indigo, per pond *f* 4,25 gevraagd.
Koehuiden *f* —,42 à *f* —,45 per A. ℔ } aangeboden.
Buffelhuiden *f* 55,— à *f* 60,— » kodie }
Staartpeper *f* 71,—.
Rijst, ordinair wit geen voorraad.
—— Carga *f* 155 à 160.
Klapperolie per picol *f* 16,—.
Katjang « « « 15,—.
Rotting « « « 8,50.
Kadjang Matten *f* 12,—.
Wisselkoers 104 % nominaal.

te Soerabaya.

Suiker N°. 16 per picol. . . . . . *f* 17 afgedaan.
Koffij per picol . . . . » 28.
Rijst (CARGA) per kojang. . . . . . . » 135 » 140.
Rijst (WITTE) « « . . . . » 165 » 180.
Koehuiden « 100 stuks, ... » 300 » 450.
Arak per legger . . . . » 85 » 90.
Rotting . . . . » 8 » 9.

te Pasoeroean.

Koffij *f* 45,— in detail.
Rijst (CARGA) per koyang *f* 150 —
Rijst (WITTE) » » » 180.—
Olie (KLAPPER) » picol » 19.—
Olie (KATJANG) » » » 15.—
Wisselkoers *f* 106 à 107.

Restant Goederen in het Entrepôt onder ultimo Januarij 1858.

Aardewerk 5 collies.
Arak 49 vt.
Bier 1210 vaten en kisten.
Boeken 3 kisten.
Blik 100 kisten.
Cognac 55 vaten en 1570 kisten.
Diverse 3 coll.
Gambier 849 picols.
Glaswerk 27 coll.
Gember 210 kisten.
Hout Sapan 2500 picol.
Instrumenten 1 kist.
Jenever 7400 kelders.
dito Bessen 26 kelders.
Kramerijen 29 kisten.
Koperwerk 82 collies.
Koralen echte 1 kist.
Kaarsen 162 kisten.
Katoenen en Wollen goederen 4978 kisten en balen.
Kruid 310 vaatjes.
Lood 84 blok.
Leggers led. 12 ps.
Lampen 17 coll.
Likeuren 123 kisten.
Meel 700 vaten.
Noten 19⁴⁰ picols.
Olifants tanden 5 ps.
Olie kajoepoetie 44 kisten.
dito olijf 175 kisten.
dito lijn 50 kelders.
Opium 4 kisten.
Piano 2 stuks.
Provisiën 210 coll.
Pothographie toestel 1 ps.
Parfumeriën 3 kisten.
Staal 1100 kisten.
Sigaren 3210 mille.
Snuif 16 kisten.
Steenkolen 600 ton.
Spiauter 416 pic.
Touw 385 tros 37 bundels.
Thee 250 kisten.
Tabak 20 kranjangs.
Verwwaren 51 vaatjes.
Vleesch en Spek 170 vaten.
Water 210 aanden.
Wapenen 127 kisten en 14 ps.
Wijnen diversen 52 vaten en 3610 kisten.
IJzer 2025 boss. 5314 staven.
IJzerwerk 201 coll.
Zijde 4 collies.
Zeildoek 7 balen.
Zwavel 70 vaten.
Zeep 500 kisten.

Ontvangen Producten in 's lands Pakhuizen te Pasoeroean.

Tot en met 3 Febr. 1858, 171,278,94 pic. suiker,
waarvan afgescheept 140,053,50 » »

Restant 31,225,44 » »

Tot en met 3 Febr. 1858, 204,173,21 pic. koffij.
waarvan afgescheept 149,413,43 » »

Restant 54,759,78 » »

De levering van deze beide artikelen afgeloopen zijnde, zullen wij in de volgende nummers alleen het restant in de pakhuizen opgeven.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van	Datum.	Naar
Jan.	25	Zweedsch	Nordon	B. G. Häqqdaht	Hartlepool	9 Sept.	Singapore
»	26	Engelsch	Nubadda	Wm. Miller	Manilla	1 Jan.	»
»	—	»	Loekett	Jopham	Foochow.	14 »	Londen
»	29	»	Concordia	Jameton	Singapore	23 »	Liverpool
Febr.	1	»	Jasmina	S. Nourse	Hongkong	21 »	Havanah
»	2	Fransch	De Bausoit	Lubure	Batavia	27 »	Nantes
»	—	Engelsch	Hackawaij	Stephem	Shanghai	16 »	Londen
»	—	»	Harwood	W. Jerseijth	»	— »	»
»	3	»	Inkermann	Nassmon	Hongkong	22 »	Hamburg
»	—	»	Victor Emmodnuil	John Newlands	Singapore	30 »	Liverpool
»	4	»	Joseph Shepherd	Robert mr. Philips	Londen	15 Dec.	Hongkong
»	—	»	Princes Alice	Bell	Sijdneij	12 »	Batavia
»	5	Duitsch	Rota	Broberg	Singapore	31 Jan.	Copenhagen
»	—	Amerikaansch	Amita	Deavids	»	1 Febr.	Marseille
»	—	Engelsch	Steamer Adelaide	Fdwin Bourn	Hongkong	24 Jan.	Londen
»	7	N. I.	Bintang Toedjoe	E. F. Beaslij	Padang	28 »	Batavia

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der schepen	Gezagvoerder	Van	Datum.	Agenten.
Febr.	6	N. I.	stooms.	Banda	A. G. Bosch	Singapore	3 Febr.	W. Cores de Vries
»	—	Eng.	schip	Princes Alice	Bell	Sijdneij	11 Dec.	Hunter Houghton en co.
»	7	»	bark	Ocean Bride	Hadjie Sahid	Palembang	1 Febr.	D. N. Buijs en co.
»	8	N. I.	stooms.	Palembang	H. J. Roseboom	Soer. en Sam.	3 »	W. Cores de Vries
»	9	»	»	Koningin der Nederl.	E. Lewis	Samarang	7 »	Maclaine Watson en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.		Vlag		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Febr.	6	Eng.	schip	Kenlaw	Cook	Singapore
»	7	N. I.	stooms.	Banda	A. G. Bosch	Samarang en Soerabaija
»	8	Ned.	schip	Nagasaki	la Braud	Soerabaija
»	—	N. I.	bark	Kasbalhair	Said Oesien	»
»	9	Z. M.	stooms.	Gedeh	Kapt. t/z. B. H. Staring	Koerst. N. O.
»	10	Ned.	bark	Julie Claire	A. van Oosteroom	Ned. via Tjilatjap

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag		Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	bark	Zeenimph*	E. Orré	. . . . . .	Haager en Schuurman.
,,	schip	Minister van Hall	O. de Haas	. . . . . .	,,
,,	,,	Nederland*	P. Van den Berg	. . . . . .	,,
,,	bark	Vier Gebroeders	Bunck	. . . . . .	B. Kopersmit en co.
,,	,,	Sara Alida Maria*	Stapert	Amsterdam.	»
,,	schip	Eclipse*	Doeksen	. . . . . .	»
,,	schoen.	Sephir*	N. J. de Vries	Rotterdam	Reynst en Vinju.
,,	schip	Jason*	J. Lourens	»	,,
,,	,,	Bezoekie	J. L. van Bueren	Amsterdam	,,
,,	bark	Concurent*	de Witt		van Ommeren Rueb en co.
,,	,,	Hendrika*	van Aalburg		,,
,,	,,	Henriette Geertruide*	F. de Boer	Amsterdam.	Jacometti en co.
,,	schip	Doctrina et Amicitia.	P. Haagsma	. . . . . .	de Weerdt Ruyl en co.
,,	»	Zaanstroom*	R. L. Schaap	Samar. en Soerab.	Schimmelpenninck en co.
,,	bark	Adriana Petronella	A. A. Brocq	. . . . . .	»
,,	,,	Stad Gouda	Breuning	Samarang	Dümmler en co.
,,	schip	Comm. des Konings v. d. Heim*	van Hoogenstraaten	Soerabaija	Landberg Bisset de Bie en co.
Nederl. Ind.	bark	Djenoer*	Said bin Alie	Banka.	D. N. Buys en co.
,, ,,	,,	Amsterdam*	Hadjie Afief	Samarang.	»
,, ,,	,,	Lion thans Ghana Salim*	Sech Ghana	Sam. en Soerab.	»
,, ,,	schoen.	Bintang Batawie	Meijer		
,, ,,	,,	Anis Balgas*	Sech Salman	Riouw	B. J. Jacobs.
,, ,,	,,	Noorban	Said Alie bin Djin.	. . . . . .	»
,, ,,	bark	Lachmadie	Sech Jamani	Banka.	»
,, ,,	,,	Java*	Worthington	Soerabaija.	de Weerdt Ruyl en co.
,, ,,	,,	Generaal Michiels*	D. de Wilde	China.	Haager en Schuurman.
Fransch.	schip	l'Estelle et Reine*	Rijckmans	Bordeaux via Sam.	E. Moormann en co.
,,	,,	Manuel*	Rangin	. . . . . .	C. Bahre en G. Kinder.
,,	,,	La Jeaune*	Toulouse	. . . . . .	,,
Engelsch.	schip	City of Palaces*	P. Jones.	Hongkong	Maclaine Watson en co.
,,	bark	Gending Star*	Grayburn	. . . . . .	Adam en co.
,,	brik	J. C. Ross*	Ballard	. . . . . .	,,
,,	schoen.	Highlander*	Conradi	. . . . . .	E. Moormann en co.
,,	brik	Equator*	D. B. Burnes	. . . . . .	,,
,,	schip	Alexander John Kerr*	Hadjie Saändjie	. . . . . .	B. J. Jacobs.
,,	bark	Princes Alice*	Bell	. . . . . .	Hunter Houghton en co.
,,	brik	Ocean Bride.	. . . . . .	Soerabaija	D. N. Buijs en co.
Amerik.	schip	William Sprague	P. B. Bowser	China.	Paine Stricker en co.
,,	,,	Cristal Palace*.	B. J. Simmons	. . . . . .	,,
,,	,,	Dolphin*	J. C. Hoijt	. . . . . .	,,
,,	,,	Indiaman*	W. Smith	Amerika	Maclaine Watson en co.
Sard.	bark	Calijpso*	Gasseller	. . . . . .	Busing Schröder en co.
Zweedsch.	,,	Maria Theresia.	Lindström	Zweden.	,,
	brik	Atalante	A. E. Sohlberg	. . . . . .	Tölken Voget en co.
,,	schip	Prins Carl*	John Tarras	Stockholm	J. Cezard en co.
,,	bark	Maria Charlotte	J. W. Smidth	»	»
,,	,,	Sophia*	E. W. Berns	Nederland.	Metzendorff. Wilmans en co.
,,	,,	Else*	W. Kruse	»	,,
Meckel.	,,	Joh. Kepler*	J. Janssen	China.	,,
Hamb.	brik	Horizont*	E. Becker	. . . . . .	,,
,,	,,	Bonito*	Lafrenz	. . . . . .	C. Bahre en G. Kinder.
Deens.	bark	Birgitt Melchior*	Garde	. . . . . .	»
Hanov.	,,	Adèle	. . . . . .	. . . . . .	Paine Stricker en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

van den 6 tot en met den 9 Februarij 1858.

Met het N. I. stooms. *Banda*, kapt. *A. G. Bosch*, de heeren Mr. *Rendorp*. *Deucis*, *Arnoles* en *Echtgenoot* van *Singapore.*

Met het Ned. schip *Commissaris des Konings van der Hein*, kapt *A. van Hoogenstraaten*, Mevrouw *L. Sloot* met 4 *Kinderen* en 2 *bedienden*, Mejufvrouw *Hamson* en de heeren *Slechel* en *Francinker* van *Amsterdam.*

Met het N. I. stooms *Palembang*, kapt. *H. J. Roseboom*, de heeren *Wynmalen* en *familie*, *Douwes Dekker* en *familie*, *Veenstra* en 4 *Kinderen*, Mevrouw *Godon* en 2 *Kinderen*, Mevrouw *Walkers*, Luit. *Rhode* en *Echtgenoot*, de heeren *W. Cores de Vries*, *Polanen Petel*, *de Stuers*, *J. Bosse*, *Gezelschap*, *Cramer*, *Neys*, *Faber*, *van der Crab* en *Z. M. troepen* van *Soerabaya* en *Samarang.*

Met het N. I. stooms. *Koningin der Nederlanden*, kapt. *E. Lewis*, de heeren Majoors *Rysendaal* en *Auffnorth*, de heeren Dr. *Steenstra Toussaint*, *Beak*, *Constant*. *Meurenbrecher*, *de Sturler*, en Mejufvrouw *de Sturler* van *Samarang.*

Uitvoer te *Pasoeroean*

van den 25den Jan. tot en met den 2 Febr. 1858.

Naar Amsterdam per Ned. bark *Willem de Clercq*, gez. T. Ouwehand.

4206,67 pic. suiker en 6030 do. koffij. *Gouvernement.*

Naar Rotterdam per Ned, schip *Princes Amalia*, gez. L. W. van Rijn van Alkemade.

2613,40 pic. suiker en 6930 do. koffij. *Gouvernement.*

Aangekomen schepen te *Cheribon.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van
Jan.	26	N. I.	bark Oeij Sinjo	Bieu	Batavia
»	—	»	bark Fulkul Hair	Biljoen	Palembang

Vertrokken schepen van *Cheribon.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Jan.	25	Ned.	bark Bezoekie	v. Bueren	Nederland
»	27	»	» John Marie	Sissingh	»
»	29	N. I.	schoener Argo	Matthijs	Ternate

Aangekomen schepen te *Tagal.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Jan.	23	Ned.	bark Nijverheid	Kerkatra	Batavia

Vertrokken schepen van *Tagal.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Jan.	26	Ned.	Kosmopoliet	Bouten	N. v. P. en Sam.

Vertrokken schepen te *Pecalongan.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Jan.	25	N. I.	Batavia	Kesiang	Cheribon

TWEEDE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag, 10 Februarij 1858, N°. 12.

Handels- en Scheepsberigen.

ROTTERDAM, 7 December.

Terwijl de statistieke opgaven der bank van Engeland sedert onze laatste eene verbeterende strekking in den financieëlen toestand van dat ligchaam aantoonen en ook de berigten van Amerika met iederen post meer geruststellend worden, omtrent den stand van zaken in dat werelddeel, is de goede invloed, welken deze gunstige omstandigheden ongetwijfeld op den handel in het algemeen zouden gehad hebben, weder geparaliseerd door de noodlottige gevolgen der crisis, welke men sedert te betreuren heeft in de menigte van slagtoffers op de Londensche en Hamburgsche beurzen gevallen; vooral op de laatstgemelde zag het er in de vorige week hoogst onrustbarend uit. Meer dan 20 der geachtste handels- en bankiershuizen staakten bijna tegelijker tijd hunne betalingen en de schrik in aller gemoederen was aldaar zoo groot dat er geen papier meer gedisconteerd werd en zoowel goederen als fondsen geene bepaalde waarde meer hadden. Ook van Zweden en Noorwegen zoowel als van geheel het Noorden van Duitschland zijn de berigten voortdurend zorgwekkend. Vooral in Berlijn maakte het verdwijnen van het crediet een einde aan het bestaan van velen, welke aan de, aldaar in den laatsten tijd zoo zéér ingekankerde kwaal der wisselruiterij lijdende waren. Niettegenstaande de verliezen welke ongetwijfeld ook hier te lande door deze algemeene catastrophen geleden worden, mogen wij ons gelukwenschen dat zulks slechts in zeer weinige gevallen tot nog toe betaling schorsingen heeft ten gevolge gehad. Het wantrouwen wordt echter thans algemeen, en van handels-operatien is bijna geen sprake, zoodat de stof tot mededeelingen omtrent alle artikelen uiterst gering is. Wat **Koffij** betreft bepaalt het nieuws zich tot de navolgende statistische opgaven der afleveringen en voorraden bij de N.H.M.; zijnde er in de positie van het artikel niets veranderd. De kleinhandel voorziet zich slechts van hand tot mond tot 38½ à 39 c. voor ord. à goed ord. *Java* op tijd, terwijl bij partij à contant deze prijzen niet te bedingen zijn. De opinie schijnt echter vooral voor *Java*-Koffij niet ongunstig; daar zelfs bij de tegenwoordige drukkende omstandigheden de houders niet zeer dringen om te verkoopen.

Ruwe Suiker. In de laatste twee weken zijn geene omzettingen in dit artikel bekend geworden en wordt ten gevolge van het vermeerderd wantrouwen in alle operatiën, over zaken bijna niet gesproken. De flaauwe toestand, vorige landmail berigt, is dus althans niet verbeterd.

Thee, ofschoon voortdurend met weinig handel, blijft goed gesouteneerd. De voorraad in de 1e. hand op ult. Nov. bedroeg ca. 3200/4 kn. tegen 8390 kn. in 1856.

Rijst is bij gebrek aan afdoeningen in de 1e. hand nominaal onveranderd in prijs, doch verkeert in zeer flaauwe stemming. De omgang bepaalt zich tot kleinigheden in de 2e. hand voor dringende behoeften. De voorraad op 1 dezer bestond in 100,700 bn. en 470 vn. tegen 174,400 bn. op gelijk tijdstip in 1856.

Specerijen blijven flaauw gestemd en zonder handel. Men noteert NOOT No. 1 120 c., FOELIE 110 c., NAGELEN 30 à 32½ c.

Tabak. Van *Java* vonden sedert onze vorige geene afdoeningen plaats. De voorraad in de eerste hand op 1 dezer, bedroeg 745 pak. *Java*, 203 pak. *Manilla*, 455 pak. *Arracan*, 610 pakk. *Brasil*. 1300 cer. *St. Domingo*, 194 cer. *Cuba*, 89 cer. *Havana*, 1332 vn. *Maryland*, 116 vn. *Virginie* en 22 vn. *Kentucky*.

In **Huiden** ging hoegenaamd niets om.

Tin. Kort na onze vorige werden nog 500 bl. *Banca* afgedaan tot ƒ 70 en 425 blok. tot ƒ 68, tot welken laatstgenoemden prijs sedert te koop bleef zonder verdere afnemers te vinden. Men zou thans zelfs tot ƒ 67 teregt komen.

Indigo. In *Java* vonden weder geene noemenswaardige omzettingen plaats; het artikel blijft echter vast op vorige prijzen.

Van **Cochenille** valt evenmin eenige verandering te melden.

In **Salpeter** is niets omgegaan.

Droogerijen bieden niet de geringste stof tot mededeelingen aan. Voortdurend ontbreekt het aan kooplust, en daar in geene der hiertoe behoorende artikelen eenige handel plaats vindt, is het moeijelijk eene juiste prijsnotering te maken. Wij laten dezelve daarom onveranderd als in onze vorige, met de opmerking echter, dat zulks niet meer dan nominaal is.

Bindrotting, Arak en **Cocosolie** deelen in den algemeenen stilstand des handels.

ROTTERDAM, 24 December.

De over de handelswereld losgebarsten storm schijnt gelukkiglijk meer en meer te bedaren en het vertrouwen langzamerhand in de gemoederen terug te keeren. Wel is waar werd de lijst der slagtoffers sedert onze vorige nog met de namen van verschillende der geachtste handelshuizen te Londen, Hamburg en in geheel Noordelijk Europa vermeerderd, doch in de laatste dagen zijn de gevallen zeldzamer geworden en als bewijs der verbetering in den financieëlen toestand kunnen wij vermelden dat het disconto algemeen verlaagd is en de prijzen der fondsen sedert een paar dagen reeds eene aanmerkelijke verhooging aantoonen. De staat der bank te Londen wordt dagelijks gunstiger en ofschoon dit ligchaam voorzigtigheidshalve het disconto nog nominaal onveranderd laat op 10 pCt., zoo is voor goed papier niet meer dan 81/4 pCt. te bedingen en daartoe thans zelfs weinig vraag. Ook te Hamburg herstelt zich het vertrouwen meer en meer, zóódat puike wissels aldaar reeds tot 5 à 6 pCt. te disconteren zijn, terwijl het cijfer bij de bank te Parijs op 6 pCt. gedaald is en men dagelijks eene verdere verlaging tegemoet ziet. Van den te verwachten gunstigen invloed op onze waren-markt is evenwel nog weinig te bespeuren geweest; dezelve bleef gedurende de laatste 14 dagen, zoo als trouwens meestal in dit saisoen het geval is, zeer stil en het is niet waarschijnlijk dat de handel vóór afloop der Kers- en Nieuwejaarsfeestdagen veel zal verlevendigen. De koopers houden zich nog altijd zeer geretireerd, zoodat men alleen door aanzienlijke opofferingen, verkoopen van eenig belang heeft kunnen tot stand brengen, gelijk de in de vorige week plaats gevonden afdoeningen van Tin bewijzen; daar in het algemeen de houders niet dringen om te realiseren, zoo bleef de omzet op nieuw uiterst beperkt en de notering van bijna alle artikelen niet meer dan nominaal.

Java-Koffij toont wel eenige op nabijzijnde verlevendiging uitzigt gevende teekenen, door meer voorkomende kleine aanvragen voor consumtie, doch vooralsnog is de handel van zeer kleinen omvang en de stemming flaauw, wordende goed ordin. niet hooger dan 37 c. genoteerd.

Suiker. *Ruwe.* Sedert de laatste mail werden verkocht 50 vn. *Surinaamsche*, ord. geel, tot ƒ 28 en 72 kr. per *Bijenkorf*, prijs geheim. De stemming blijft even moedeloos als vroeger. De voorraad bij de N.H.M. in alle havens is tot ruim 36,000 kr. geklommen.

Rijst zonder handel en in eene flaauwe stemming. Van gepelde soorten vonden hier geene afdoeningen plaats en voor gepelde vertoont zich zeer weinig vraag. Per *Luconia* is eene lading van 10,000 bn. van Rangoon aangebragt, welke echter voorloopig niet aan de markt is.

Thee vindt weinig vraag, doch blijft door de vastheid der houders op vorige prijzen staande.

Specerijen verkeeren voortdurend in eene zeer gedrukte stemming en zijn niet dan tot verlaagde prijzen te plaatsen. In fijne soorten gaat niets om. Men noteert PEPER 27 c., *China* KANEEL 80 à 82 c.

Tabak. Dit artikel deelt in den bijna algemeenen stilstand des handels; de stemming is zeer gedrukt en van *Java* vonden sedert onze vorige geene afdoeningen plaats.

Wol. Voor de N. H. M. zijn direct van de Kaap de Goede Hoop aangevoerd 933 bn., zoodat zij thans hier en te Amsterdam eenen voorraad heeft van 1560 bn. *Kaapsche*, 337 bn. *Australische* en 5 bn. *Buenos-Ayres*. welke naar men verwacht in het voorjaar zullen geveild worden.

In **Huiden** is niets omgegaan. Er is geen de minste vraag voor het artikel en men zoude niet anders dan tot eene belangrijke daling kunnen realiseren.

Tin onderging ten gevolge van geforceerde verkoopen sedert onze vorige, op nieuw eenen gevoeligen teruggang; zijnde de prijs van *Banca* successivelijk van ƒ 65 gedaald tot op ƒ 52, tot welken prijs men gist, dat de laatste verkoop van 3500 bl. geschied is.

Van **Java-Indigo** zijn slechts kleinigheden omgezet tot onbekend gebleven prijzen; tot 10 à 20 c. beneden veilingsprijzen zou men gemakkelijk kunnen koopen.

Cochenille zonder handel en dus nominaal onveranderd.

Droogerijen gevoelen meer nog dan alle andere artikelen den druk der tijdsomstandigheden; de handel hierin staat zoo goed als stil. **Kamfer** laag aangeboden zonder koopers, men zegt dat tot 35 cts. Japansche verkocht is. Boven 30 à 32 cts. is thans niet te bedingen. Chinesche in dezelfde flaauwe positie maar niet veel voorhanden zijnde wordt ze minder aangeboden. **Tamarinde** zonder handel. **Cubeben.** Door twee arrivementen, te zamen 300 bn., zijn de houders meer toegevend en zoude men aan een bod van 78 cts. gehoor geven maar de voorraad niet groot zijnde is het aanzien van het artikel veel beter dan van zoo vele andere. **Lange Peper** niet meer dan 20 cts. waard. **Rad. Galanga** nominaal ƒ 38. **Staranijs** tot 60 à 62 cts. aangeboden maar op verre na is die prijs niet te bedingen. **Cassia Lignea** zonder eenigen handel. De Engelsche markt door aanzienlijke aanvoeren van Amerika belangrijk gedaald zijnde en de houders hier geensints genegen zijnde die daling te volgen, is de onze geheel achter liggende. De prijs is nominaal 85 à 83 cts. **Cassia lignea Vera** zonder handel, de noteeringen blijven 15, 18, 25,33 cts. naar kwaliteit. **Gum Benzoë** zonder handel. **Oleum Cassiae** tot ƒ 18 à ƒ 17 te koop, de voorraad is zeer gering. **Oleum Cajaputi** blijft in dezelfde gedrukte positie en niet meer dan ƒ 13/4 à ƒ 11/2 waard. **Japansche Was** zeer aangeboden. Er is eene partij in blok te Amsterdam laag verkocht. De noteering voor A is thans ƒ 50 à ƒ 48, B ƒ 45, C ƒ 43. **Gum Elastic.** zonder handel, prima nominaal ƒ 54, secunda ƒ 48 en door een bod waarschijnlijk lager te koop. **Gutta Percha** blijft ontbreken, aanvoeren zouden goed te realiseren zijn. **Gum Damar** blijft zonder koopers, intusschen wordt ook niet tot verkoopen gedrongen en blijft zich de prijs op ƒ 32 à 35 souteneeren.

Bindrotting zonder handel in eene flaauwe stemming. De voorraad bij N.H.M. in alle havens bedraagt heden 86,388 bossen en bij particulieren alhier 2000 bossen.

Batavia-Arak. Dezer dagen zijn te Amsterdam de navolgende partijen voor hier afgedaan: 50 legg. ex *Jacob Roggeveen* en 55 legg. ex *Mary* en *Hillegonda*. de prijzen, schoon niet bekend gemaakt, zijn naar men gist tusschen ƒ 160 en ƒ 180. De voorraad op heden bestaat uit 386/1 en 19/2 legg. te Rotterdam, 308/1 en 61/2 legg. te Amsterdem, 60/1 legg. te Dordrecht, in de 1ste hand.

MANCHESTER, 22 December 1857.

Algemeen klaagt men, dat de dagbladen slechter berigten mededeelen, dan zij sedert eenigen tijd zijn; evenwel, houden wij, met de personen, die zaken van nabij kennen, vol, dat de verbetering, waarvan men spreekt, zich nog op geene stellige wijze heeft doen bespeuren.

De **ruwe Katoen** was in deze week ¼ doll. gestegen, maar de fabriekanten alhier, die dezelfde stijging voor de gefabriceerde stof wenschten te erlangen, hebben ze niet kunnen verkrijgen. Men heeft eenige zaken naar *Indië* gedaan, stijgende van 30 tot 50, doch algemeen was de prijs even laag als in de laatste week

Er zijn ook eenige dringende orders voor *Duitschland* en de *Middellandsche Zee* ten uitvoer gebragt, maar die zaken hebben geen aanstaande verbeteringen in den toestand der fabrieken in het algemeen doen ontwaren De **Katoenen** zijn nog altijd zeer laag in prijs en men heeft den gelijken stand der rijzing te *Liverpool* niet kunnen verwerven. De verkoopers stemmen toe, dat zij meer zaken hadden kunnen doen, doch alleen ten koste van nieuwe opofferingen.

Heden zijn nog verscheidene kleine stakingen, die men in de omstreken van *Burwley*, *Edenfield* en *Blackburn* verwachte, bekend geworden, maar het is te hopen, dat al die rampen haar einde naderen en de zaken met het nieuwe jaar een beteren keer zullen nemen.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven. 1 Dec. Jhr. Mr. v. d. Wall v. Puttershoek, Lammerts, Batavia.
Wandrahm, Dekker, Callao.
7. Twee Jeannes, Noordziek, Batavia.
Billiton, Ganswijk, dito.
Helsingör, Ellingius, Callao.
9 Dec. Constance, Borchers, Batavia.
13. Krimpen a/d. Lek, Ouwehand, dito.
Luconia, Hulsthof, Rangoon.
16. Voorwaarts, Bus, Batavia.
20. Resident van Son, Kramer, dito.
Cath. Wilhelmina, Popken. dito.
21. Eugenie, Bargman, dito.
23. Elizabeth, Veenstra, dito.
Hellevoetsluis. 19. Jacobus Martinus, Meppelder, Batavia.
20. H. Liduina, Lommerse, Akyab.
Texel. 26 Nov. Bellatrix, Sandberg, Batavia.
29. Weltevreden, Teerlink, dito.
30. Estafette, Rietveld, Tjilatjap.
2. Dec. Jacok Roggeveen, v. Marken, Batavia.
3. Willem Eggers, Faber, dito.
4. Marij en Hillegonda, Schuchard qq. dito.
Metalen Kruis, Zuurdeeg, Probolingo.
Meteor, Adams, Akyab.
6. Kijkduin, Oldendorp, Soerabaija,
8 Dec. Amicitia, Molenaar, Batavia.
Cornelia Geertruida, Teensma, dito.
Beatrix, Verschoor, Tjilatjap.
9. Thetis, Visser, Batavia.
Prins Frederik der Nederl., de Witt, dito.
12. Maria Catharina, Poel, dito.
13. Stad Nijmegen, Cruijs, dito.
16. Dolphijn, Brandligt, dito.
Henrij Tanner, Garrett, Bombay.
War Hawk, Freeman, Rangoon.
17. Zeelust, Knaap, Batavia.
Salatiga Besier, Soerabaija.
Highlander, Horau, Bassein.
Witch of the Sea, Hammond, Algoa Baai.
18. Clara Henriette, Wiegmink, Batavia.
Isaäc da Costa, Löschen, Soerabaija.
23. Noord-Brabant, Bok, Wijnkoopersbaai.

Vertrokken.

Brouwershaven. 28 Nov. D'Elmina, Teengs, Batavia.
Hellevoetsluis. 28. Zwarte Zwaan, Stikkel, Melbourne.
30. Factorij, Jansen, Batavia.
Akyab, Klein, Point de Galla.
26. Nov. Elize Henriette, Deterding, Batavia.
27. Prins Hendrik, de Jonge, dito.
30. Columbine, Malbrone, dito.
1 Dec. IJstroom, Hansen, dito.

Zeilklaar

Brouwershaven. 8. Brederode, van Waning, dito.
7. Doggersbank, Kerkhoven, dito.
Paul Johan, Hulsinga, dito.
Kaap Hoorn, Dik, Samarang.
24. Brederode, van Waning, Batavia.
Fop Smit, Hoefman, dito.
Rotterdam, Poort, dito.
Schelde, v. Reede, dito.
Hendrina, Pompe, Soerabaija.
Hellevoetsluis. 14. Henriette Wilhelmina, Kuyk, Melbourne.
Lovely Neilly, Orfeur, Kaap de Goede Hoop.
IJssel, Maarschalk, dito via Swansea.
Roland, Reichl, Calcutta via Cardiff.
Texel. . . . . IJstroom, Hansen, Batavia.
Doggersbank, Kerkhoven, dito.
Paul Johan, Hulsinga, dito.
Cornelis Houtman, Rolman, dito.
Admiraal Jan Evertsen, Tekelenburg, dito.
Cornelia, Jaski, dito.
Kaap Hoorn, Dik, Samarang.
Vlissingen. 23 Dec. Valparaiso, Ellerman, Kaap de Goede Hoop (via Engeland)

Vreemde Havens.

Aangekomen.

Londen. 3 Dec. Thames, Luckie, Batavia.
18. Caroline, Kuhlman, dito.
Deal. 2 Dec. Akyab, Klein, Rott. (n.t Point de Galle).
Factorij, Jansen, dito (n. Batavia).
Cowes. 23 Nov. Trent, Elfversen, Hamburg.
Portsmouth. 3 Dec. Columbina, Malbrone, Amst. (n. Bat.).
Newquay. 4 Dec. Agatha en Maria, van Zijp, Liverpool (n. Batavia).
Cuxhaven. 30 Nov. Cesar Godefroy, Stortenbecker, Padang.
Stockholm. 16 Nov. Theodor Dill, Flory, Samarang.
Nantes. 23 Nov Nicolas Cézard, Adam, Batavia.
7 Dec. St. Anne, Gillette, Soerabaija.
Albert Cézard, Dolu, Samarang.
16. Marie Gabrielle, Nicolas, Batavia.
Tamatave, Lozeck, Padang.
17. Uni, Lambertheau, Batavia.
Bordeaux. 23 Nov. Marechal de Turenne, Martineau, Padang.
8 Dec. Mauritius, Reguier, Batavia.
Falmouth. 21 Dec. Vrijhandel, Leversteijn, Manilla.
Clyde. 13 Dec, Azia, Davidson, Batavia.
Stadwalis-Ronds. 8 Dec. Agatha en Maria, van Zijp, Liverpool n. Batavia.
heeft den 20sten de reis vervolgd.
St. Helena. 11. Nov. Kandanghauer, Zeelt, Batavia (n. Amst.).
New-york. 3 Dec. Jacob Pell, Behm, Batavia.

Vertrokken.

Londen. 21 Nov. Eliza Thornton, Maxwell, Batavia.
vertrok 26 van Deal.
14 Dec. Borneo, Nichols, Batavia (via Greenock)
Liverpool. 26 Nov, Geestemünde, Kuhlken, Batavia.
1 Dec. Agatha Maria, van Zijp, dito.
Cardiff. 28 Nov. Adm. de Ruijter, Koster, Kaap de Goede Hoop.
5 Dec. Wilh. Catharina, de Groot Stiffry, de Kaap de Goede Hoop.
20. Maria Agnes, ten Brink, Melbourne.
Sunderland. 20 Nov. Juno, Chevalier, Point de Galle.
Lissabon. 12 Nov. Jan van Hoorn, Möls, (v. Newcastle) Hongkong; na geindigde reparatie.
Portsmouth. 11 Dec. Columbine, Malbrone, (v. Amst.) Batav.
Queenstown. 20 Dec. Ann Crapton, Turner, (v. Rang.) Rott.
Glasgow. 5 Dec. Flora Mc. Donald, Howinson, Batavia.
17. Hercules, Detering, Sydneij.
Bremerhaven. 10 Dec. Louis Henry, Tegeler, Oost-Indie.
19. Bellona, Kluin, dito.
Bordeaux. 8 Dec. Mauritius, Regnier, Batavia.

In Lading.

Londen. 28 Nov. California, de Wijn, Bombay.
Liverpool. 27 Nov. Schoonverbond, Borchers, Bombay en Soerabaija.
Pembrey. 3 Dec. Krimpenerwaard, Speenhof, Soerabaija.

Gepasseerd.

Deal. 29 Nov. D'Elmina, Teengs, Rott. n. Batavia.
Singels. 29 Nov. Prins Hendrik, de Jonge, Amst. n. Batav.
Elise Henriette, Deterding, dito n. dito.
Poortland. 10 Dec. Factory, Jansen, Rott. n. Batavia.

Zeilklaar.

Liverpool. 17 Dec. Amstel, Rademaker, Sydney.
Gothenburg. 16 Dec. Maria Catharina, de Bos, de Kaap de Goede Hoop.

Scheepstijdingen.

Mauritius. 26 Nov. Aangekomen met schade het Hollandsch schip *Jacoba Helena*, kapt. Wilhelm, van Batavia 24 October Passagiers en equipage welvarende.

Texel. 24 Dec. Het Ned. schip *Amphitrite*, kapt Grim, van Batavia naar Amsterdam, is 17 dezer op de derde of buitenbank, bij Noordwijk gestrand; en na over de bank heen gestoten te zijn met 20 voet water in het ruim vast blijven zitten.

Een gedeelte der thee, van de lading, is gered. zoo mede iets van den inventaris. Het overige dat zich nog aan boord bevond, is met het schip totaal weg.

— Met het Nederlandsche schip *Prins Frederik der Nederlanden*, kapt. de Witt, den 9den dezer van Batavia gearriveerd, zijn alhier aangebragt 27 man der equipage van het Amerikaansche schip *Cumberland*, kapt. White. Men heeft deze lieden den 11den November op 34o 28 NBr. en 32o 12'WL. van het in zinkenden staat verkeerende schip gered. De *Cumberland* kwam van Liverpool

Door den minister van marine wordt, in dato 's Graven hage 15 December, bekend gemaakt, dat naar aanleiding van een gouvernements-berigt, gedagteekend: Kaap de Goede Hoop, den 7den September jl., de aandacht der zeelieden wordt gevestigd op het bestaan eener zandbank, circa 5 E. mijlen van het strand aan den mond van de Bloody-rivier, waarop bij tusschenpoozen eene sterke branding staat; en is aldaar 4½ vadem op een zandigen grond gelood.

De ligging der bank is:
de mond der Bloody-rivier N. 30° W., juist 5½ mijl, Kaap Natal N. 40° O., 25½ mijl.

Vermoedelijk is dit de Aliwal-bank, voorkomende op de kaarten der Admiraliteit (Zuidkust van Afrika, 5ste vel), maar zij is thans zooveel verder van het strand verwijderd bevonden, dat eene nieuwe bekendmaking van dit gevaar voor de schepen die aldaar passeren, wenschelijk is voorgekomen.

Schepen in Lading

Rotterdam. Batavia, Anthonia Geertruida, Browning. — Maria Anna, Verschuur. — Batavia, Samarang en Soerabaija, Cornelis Anthony, Kleve. — Drie Vrienden, Anderson. — Cadzandria, Gerlach. — Batavia en Soerabaija, Nederwaard, Kwakkelsteijn.

Amsterdam. Batavia, Magdalena, Kooij. — Graaf van Heiden Reinestein, Wamsteker. — Zuid-Beveland, Boers. — Batavia, Samarang en Soerabaija, Elisabeth Anthonia, Jansen. — Cornelia Peters. — Batavia en Soerabaija, Petronella Catharina, Hagen. — Samarang en Soerabaija, Christiaan Huijgens, van Katwijk. — Soerabaija, Metalen Kruis, Zuurdeeg. — Kaap de Goede Hoop, Isaäc da Costa, Löschen.

Aangekomen Passagiers.

Van Batavia: Per Prins Frederik der Nederlanden, kapt. de Witt, de jonge heeren A. M. W. H. en J. A. Senn van Basel.

Per Voorwaarts, kapt. Bus, de heer J. H. J. Lambert en Echtgenoot.

Per Catharina Wilhelmina, kapt. Popken, de heer A. van der Wind, gewezen gezagvoerder van het schip Jacob Cats.

Per President van Son, kapt. Kramers, Generaal de Brauw, met echtgenoot en 5 kinderen, en 6 gepasport. Militairen.

Van Soerabaija: Per Salatiga, Besier, de heer E. de Gijselaar, luit. ter zee 2e kl.

Van Batavia: Per Jacob Roggeveen. kapt Vos van Marken, de heer D. A. Buijn, resident van Djocjocarta, met echtgenoot en 2 kinderen en 2 bedienden.

Per Marij en Hillegonda. kapt, Schuchard, kapt. Köhler, met 3 kinderen; luit. Molière.

Per Bellatrix, kapt. Sandberg, scheeps kapt. Mispelblom Beijer.

Van Soerabaija: Per Metalen Kruis, kapt. Zuurdeeg, de jonge heer J. H. Harting.

Vertrokken Passagiers

Naar Batavia: Per Rotterdam, kapt. Poort. de heeren J. B. Grunsven, met Echtgenoot en 3 Kinderen; J. P. du Cloux, Cox, de Bruijn Kops, Gregoire, J. P. Brouwer; de mevrwn. Leduc met 2 Kinderen en J. A. H. Annokkee, Donker; mejufvrwn. van der Wallen, M. C. O. I. Ghert en Tinkhoff den Toon, benevens 3 Jav. bedienden.

Per Schelde, kapt. van Reede, de heeren Mr. T. van Olden, G. D. Dammers, J. Fischer, A. C. van Essen, C. Taufman, P. Gunther en W. Richter en mejufvr. M. E. Gerlach.

Per Elise en Henriette, kapt. Deterding, de heeren H. Serlé en echtgenoot, H. A. S. de Jong, Hemelrijk Tak en J. A. van Marle.

Per Columbine, kapt. Malbrone, de heer J. Rosemeijer, O. I. ambtenaar.

GEDRUKT BIJ H. M. VAN DORP, TE BATAVIA.

MANCHESTER, 22 December 1857.

Algemeen klagt men, dat de Hollandsche bereiders [illegible] deelen, dan zij sedert eenigen tijd zijn; evenwel, houden wij het [illegible] de personen, die zaken van aard kennen, vrij, dat [illegible] waarvan men spreekt, [illegible] gene stelling [illegible]

De ruwe katoen was in [illegible] week [illegible] gestegen, [illegible] die de [illegible] stijging voor de [illegible] Hebben zij [illegible] verkrijgen [illegible] zaken naar Holland [illegible] van 70 tot [illegible] als in de laatste week [illegible] Duitschland en de [illegible] Mededeelingen [illegible] De Fabrieken zijn nog [illegible] der rijzing [illegible] verwerven. [illegible] meer zaken hadden kunnen [illegible] opofferingen.

Heden zijn nog verscheidene [illegible] stellingen, die men [illegible] [illegible] Fabrikanten verwachten, bekend [illegible] dat al die rampen haar einde [illegible] het nieuwe jaar een betere [illegible]

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

[illegible] 1 Dec. Jan, Kapt. v. d. Wall-v. Puttershoek, [illegible]

[illegible] Callao.

[illegible] Batavia.

9 Dec. Constance, [illegible] Batavia.

13. Kruimpen a/d. Lek, [illegible] dito.

[illegible] Hatstead, [illegible]

16. Vooruitzicht, [illegible]

20. Resident van Son, [illegible] dito.

[illegible] Wilhelmina, [illegible]

21. [illegible] Jacobus [illegible] Batavia.

[illegible] Zeeburg, Batavia.

[illegible] Batavia.

[illegible] de Witt, [illegible]

Vertrokken.

AMSTERDAM, 24 December.

[illegible]